

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0271/2012

21.9.2012

*****I**

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)
(COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawczynie: Antigoni Papadopoulou

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

Poprawki do projektu aktu

W poprawkach Parlamentu zmiany do projektu aktu zaznacza się **wytluszczonym drukiem i kursywą**. Oznakowanie *zwykłą kursywą* jest wskazówką dla służb technicznych dotyczącą propozycji korekty elementów projektu aktu w celu ustalenia tekstu końcowego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub pominiętych w danej wersji językowej). Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

W poprawkach do aktów istniejących trzecia i czwarta linijka w nagłówku poprawki w projekcie aktu zawiera, odpowiednio, odniesienie do istniejącego aktu i postanowienia tego aktu, które ulega zmianie. Fragmenty przepisu aktu istniejącego, do którego Parlament wprowadza zmiany, a który nie został zmieniony w projekcie aktu, zaznacza się **wytluszczonym drukiem**. Ewentualne skreślenia w obrębie takich fragmentów zaznaczane są w sposób następujący: [...].

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	5
UZASADNIENIE	47
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	52
OPINIA KOMISJI KULTURY I EDUKACJI.....	83
OPINIA KOMISJI SPRAW KONSTYTUCYJNYCH.....	108
OPINIA KOMISJI PETYCJI	125
PROCEDURA.....	148

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

**w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)
(COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD))**

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2011)0489),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 21 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C7-0217/2011),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 28 marca 2012 r.¹,
 - uwzględniając art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Spraw Konstytucyjnych oraz Komisji Petycji (A7-0271/2012),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

Poprawka 1

¹Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 137.

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO*

do wniosku Komisji

DECYZJA

PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

nr .../2012/UE

w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)

z dnia

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 21 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą²,

a także mając na uwadze, co następuje:

* Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony kursywą i wytłuszczonym drukiem; symbol ■ sygnalizuje skreślenia.

¹ Dz.U. L 181 z 21.6.2012, s. 137.

² Stanowisko Parlamentu Europejskiego z ... (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z ...

(-1) *Unia jest zbudowana na niepodzielnych, powszechnych wartościach godności osoby ludzkiej, wolności, równości i solidarności oraz opiera się na zasadach demokracji i praworządności. Wartości te mają podstawowe znaczenie dla państw członkowskich w społeczeństwach opartych na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn. Każdemu obywatelowi przysługują i powinny przysługiwać prawa przewidziane w Traktacie o Unii Europejskiej (TUE), Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.*

- (1) *W 1993 r. w traktacie z Maastricht wprowadzono koncepcję „obywatelstwa Unii”. W traktacie z Amsterdamu z 1999 r. i w Traktacie z Lizbony z 2009 r. dodatkowo umocniono prawa związane z obywatelstwem Unii. W 2013 r. obchodzona będzie dwudziesta rocznica ustanowienia tego obywatelstwa. Zgodnie z art. 1 ust. 12 i z art. 2 ust. 34 traktatu z Lizbony (obecnie art. 9 TUE i art. 20 TFUE) każda osoba posiadająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii, obywatelstwo Unii jest dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, i nie zastępuje go, i obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach **■**. W art. 2 ust. 35 traktatu z Lizbony (obecny art. 21 TFUE) zapisano prawo obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu.*

■

- (4) **W** programie sztokholmskim – „Otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli”¹ – stawia się obywateli w centrum polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Program sztokholmski koncentruje swoje działania na „budowaniu Europy obywateli” **poprzez wspieranie praw obywateli, w szczególności prawa do swobodnego przemieszczania się i praw umożliwiających obywatelom Unii czynny udział w życiu demokratycznym Unii.**
- (5) W swojej „Rezolucji z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009) – kwestie instytucjonalne po wejściu w życie traktatu lizbońskiego”² Parlament Europejski wezwał Komisję do uczynienia roku 2013 **Europejskim Rokiem Obywateli**, aby rozpocząć debatę nad obywatelstwem europejskim, **w tym nad jego treścią i zakresem oraz związaną z nim terminologią**, i aby informować obywateli UE o przysługujących im prawach, w szczególności o nowych prawach wynikających z wejścia w życie traktatu lizbońskiego, **oraz o dostępnych środkach służących wykonywaniu tych praw.**

¹ Dz.U. C 115 z 4.5.2010, s. 1.

² Dz.U. C 169 E z 15.6.2012, s. 49.

(5a) Rok 2013 należy ogłosić Europejskim Rokiem Obywateli. Europejski Rok Obywateli stanowiłby dobrą okazję do zwiększenia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw i obowiązków związanych z obywatelstwem Unii. Powinien on służyć także uświadomieniu obywatelom, że prawa wynikające z obywatelstwa Unii przysługują im również wtedy, gdy korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania w innym państwie członkowskim, na przykład jako studenci, pracownicy, osoby poszukujące pracy, wolontariusze, konsumenci, przedsiębiorcy, młodzi ludzie czy emeryci. W tym kontekście zwiększanie świadomości należy dostosować pod względem geograficznym, demograficznym i społecznym, skupiając się również na usuwaniu pozostałych przeszkód uniemożliwiających im wykonywanie praw wynikających z obywatelstwa Unii. Przesłaniem kampanii powinno być, że sami obywatele Unii mają także do odegrania zasadniczą rolę w umacnianiu tych praw poprzez udział w społeczeństwie obywatelskim i w życiu demokratycznym.

(5b) *Aby umożliwić obywatelom Unii podejmowanie świadomych decyzji o tym, czy skorzystać z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się, nie wystarczy samo uświadomienie im tego prawa. Istotne jest, aby byli oni również wystarczająco poinformowani o innych prawach przysługujących im na mocy prawa Unii w sytuacjach transgranicznych. Informacje te umożliwiłyby im też pełne korzystanie z tych innych praw, jeśli zdecydują się wykonać prawo do swobodnego przemieszczania się.*

(6) Od czasu wprowadzenia go w traktacie rzymskim w **1958 r. jako** jednej z czterech podstawowych swobód, prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu sprawdziło się jako jeden z filarów rynku wewnętrznego z korzyścią zarówno dla gospodarki państw członkowskich, jak i poszczególnych obywateli Unii.

█

- (8) Prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich jest wysoko cenione przez obywateli Unii jako główne prawo indywidualne *związane z obywatelstwem* Unii. Jako takie, wskazuje ono na lepsze zrozumienie wartości integracji europejskiej i wspiera uczestnictwo obywateli w kształtowaniu Unii ■ . ■
- (9) Pomimo faktu, że prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest silnie umocowane w pierwotnym prawie Unii i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z tych praw w praktyce. Poza niepewnością co do korzyści dotyczących mobilności, obywatele *UE* uważają, że życie i praca w innym państwie członkowskim wiążą się ze zbyt wieloma przeszkodami praktycznymi.

- (10) W sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE za 2010 r. z *dnia 27 października 2010 r.* zatytułowanym „Usuwanie przeszkód w zakresie praw obywatelskich UE” Komisja zajęła się głównymi przeszkodami, jakie obywatele ciągle napotykać w życiu codziennym, kiedy próbują korzystać z przysługujących im jako obywatelom Unii praw, zwłaszcza w sytuacjach o charakterze transgranicznym, i nakreśliła 25 konkretnych działań w celu usunięcia tych przeszkód. Jedną z przeszkód określoną w tym kontekście jest brak informacji. Komisja stwierdziła w tym sprawozdaniu, że z powodu braku wiedzy o przysługujących im prawach obywatele nie mogą z nich korzystać. Ogłosiła zamiar szerszego rozpowszechniania informacji na temat praw obywateli UE, w szczególności prawa do swobodnego przemieszczania się.

(10a) TUE i TFUE przyznają każdemu obywatelowi Unii prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich; prawo do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach lokalnych w państwie członkowskim zamieszkania, na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa; prawo do korzystania na terytorium państwa trzeciego, w którym państwo członkowskie, którego są obywatelami, nie ma swojego przedstawicielstwa, z ochrony dyplomatycznej i konsularnej jakiegokolwiek innego państwa członkowskiego, na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa członkowskiego; prawo do składania petycji do Parlamentu Europejskiego; prawo do składania skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz prawo do zwracania się do instytucji Unii, a także szereg praw w różnych dziedzinach, takich jak swobodny przepływ towarów i usług, ochrona konsumentów i zdrowie publiczne, równość szans i równe traktowanie czy dostęp do zatrudnienia i opieki socjalnej.

(10b) Traktat lizboński wprowadził nowe prawa, w szczególności inicjatywę obywatelską przewidzianą w art. 1 ust. 12 i w art. 2 ust. 37 (art. 11 TUE i art. 24 TFUE), która umożliwia co najmniej milionowi obywateli ze znacznej liczby państw członkowskich wezwanie Komisji do przedstawienia projektu aktu ustawodawczego w którejkolwiek z dziedzin wchodzących w zakres kompetencji Unii, stwarzając tym samym obywatelom dodatkową możliwość czynnego zaangażowania się w życie polityczne Unii i bezpośredni udział w dalszym kształtowaniu prawa Unii¹.

¹ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1).*

(10c) Począwszy od pierwszych wyborów bezpośrednich, które odbyły się w 1979 r., Parlament Europejski pełni funkcję bezpośredniego łącznika pomiędzy obywatelami i Unią. Parlament Europejski i posłowie do niego odgrywają kluczową rolę w informowaniu o prawach i korzyściach wynikających z obywatelstwa Unii, wysuwaniu na pierwszy plan interesów obywateli Unii przy opracowywaniu polityki, a także we wspieraniu czynnego udziału obywateli Unii. Informowanie o prawach obywateli Unii, równości płci, udziale kobiet i mężczyzn w życiu demokratycznym Unii, a w szczególności o przysługującym im czynnym i biernym prawie wyborczym w państwie członkowskim zamieszkania, oraz o zakresie uprawnień Parlamentu Europejskiego w procesie ustawodawczym, ma również duże znaczenie w obliczu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. Wpływ takich działań informacyjnych powinien być spotęgowany poprzez ścisłą koordynację i wykorzystanie synergii z odpowiednimi działaniami realizowanymi w ramach przygotowań do tych wyborów przez instytucje Unii, w szczególności Parlament Europejski, przez europejskie partie polityczne i fundacje oraz państwa członkowskie.

- █
- (13) ***Ponadto obywatele*** Unii, którzy rozważają, czy skorzystać z prawa ***do swobodnego przemieszczania się i pobytu***, powinni być w szczególności informowani o przysługujących im prawach do nabycia lub zachowania praw do zabezpieczenia społecznego, ***w tym praw dotyczących transgranicznej opieki zdrowotnej***, na mocy unijnych przepisów w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. ***Przepisy*** te gwarantują obywatelom zachowanie ich praw do zabezpieczenia społecznego, nawet jeśli zdecydują się oni wyjechać poza granice swego kraju ***na terytorium Unii***. ***Poza tym należy*** również informować ich o ***uznaniu*** ich ***wykształcenia i*** kwalifikacji zawodowych oraz o ***kompetencjach*** społecznych i obywatelskich, które stanowią część europejskich ram „Kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie”¹, i które mogą im pomóc w zdobyciu kwalifikacji potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im korzystanie z praw należnych im na mocy przepisów unijnych.

¹ Zalecenie 2006/962/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kluczowych kompetencji w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10).

- (14) **Należy** również lepiej informować obywateli *Unii* o prawach przysługujących im jako pasażerom wszystkich środków transportu na terenie całej Unii Europejskiej i ich prawach konsumenta za granicą. Jeśli *obywatele Unii* będą mieli pewność, że ich prawa konsumentów są skutecznie chronione, **będą mogli wnieść wkład** w rozwój ogólnoeuropejskiego rynku towarów i usług **, który dzięki temu skuteczniej osiągnie pełnię swoich możliwości z korzyścią dla obywateli.** Obywatele powinni być **także** lepiej poinformowani o przepisach w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, tak aby mieli świadomość tego, że ich zdrowie oraz ich prawa chronione są w całej Unii **, zwłaszcza w przypadku** zagrożeń lub ryzyka, z którymi nie są w stanie poradzić sobie jako jednostki. Byłoby również istotne, aby poszerzyć ich wiedzę o prawach do transgranicznej opieki zdrowotnej **i środkach towarzyszących, takich jak e-zdrowie i telemedycyna**, tak aby mogli w pełni korzystać z bezpiecznej i dobrej jakościowo opieki zdrowotnej **we wszystkich państwach członkowskich.**

(14a) Niniejsza decyzja ma przyczynić się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” dzięki temu, że ułatwianie swobodnego przemieszczania się osób i zwiększanie mobilności pracowników stanowią ważne sposoby przeciwdziałania skutkom zmian demograficznych na rynku pracy oraz zwiększania szans znalezienia pracy i poprawy konkurencyjności europejskiego przemysłu. Decyzji tej przyświeca również długoterminowy cel wspierania badań naukowych i innowacji w Unii, co ma szczególne znaczenie na tle obecnej niepokojąco wysokiej stopy bezrobocia w poszczególnych państwach członkowskich.

(14b) Kampanie informacyjne, edukacyjne i zwiększające świadomość społeczną organizowane w ramach Europejskiego Roku Obywateli powinny uwzględniać również potrzeby bardziej konkretnych odbiorców i słabszych grup społecznych. Informacje te powinny być bezpłatne i dostępne we wszystkich językach urzędowych Unii. Należy je przedstawić prostym językiem, we współpracy z władzami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi, środkami masowego przekazu, społeczeństwem obywatelskim i organizacjami pozarządowymi. Wszystkie te poszczególne zainteresowane podmioty mogłyby rozważyć takie inicjatywy jak konkursy na pracę pisemną, opracowanie planów działania i przewodników, fora internetowe czy kampanie w szkołach i na uniwersytetach.

(14c) *Czynna rola obywateli Unii i reprezentujących ich stowarzyszeń ma podstawowe znaczenie dla funkcjonowania Unii. W art. 10 i 11 TUE podkreślono znaczenie demokracji uczestniczącej we wszystkich jej aspektach oraz rolę, jaką odgrywają obywatele i reprezentujące ich stowarzyszenia w nagłaśnianiu poglądów i publicznej debacie we wszystkich dziedzinach działania Unii. Instytucje Unii muszą wspierać demokratyczny udział w procesach podejmowania decyzji w drodze otwartego, przejrzystego i stałego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim, aby zapewnić spójność i przejrzystość działań Unii. Czynny udział obywateli Unii powinien także być łatwiejszy dzięki dostępowi do dokumentów i informacji, dobrym rządowi i dobrej administracji.*

(14d) Polityka edukacyjna odgrywa istotną rolę w informowaniu obywateli, zwłaszcza młodych ludzi, o koncepcji obywatelstwa Unii i związanych z nim prawach. Może ona również przyczynić się do wspierania wielojęzyczności, mobilności studentów, nauczycieli, osób uczestniczących w szkoleniach zawodowych oraz prowadzących te szkolenia, a także zwiększaniu kompetencji społecznych i obywatelskich zgodnie z europejskimi ramami „Kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie”, które mogą im pomóc w zdobyciu umiejętności potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im pełne korzystanie z praw przysługujących im mocy prawa Unii. Należy umożliwić wdrożenie specjalnych działań, informowanie o możliwościach związanych z wolontariatem, studiami za granicą, udziałem w praktykach w innym państwie członkowskim czy z udziałem w unijnych programach wymiany edukacyjnej.

- (14e) W Europejskim Roku Obywateli ukaże się sprawozdanie Komisji na temat obywatelstwa UE za rok 2013 przedstawiające postępy poczynione od czasu sprawozdania Komisji za rok 2010 i zawierające propozycje dalszych działań służących usunięciu pozostałych przeszkód stojących na drodze obywateli Unii do korzystania z przysługujących im praw. Na podstawie tego sprawozdania Rada mogłaby uchwalić przepisy na rzecz umocnienia lub uzupełnienia praw związanych z obywatelstwem Unii.*
- (14f) Obywatele Unii powinni być również poinformowani o wielojęzycznym portalu „Twoja Europa”, na którym można uzyskać wszelkie informacje na temat praw obywateli i przedsiębiorców w Unii.*
- (14g) Ośrodki informacyjne „Europe Direct” stanowiące lokalny łącznik pomiędzy Unią i jej obywatelami, powinny ściśle współpracować z Parlamentem Europejskim przy kampaniach zwiększających świadomość społeczną, ułatwiając lokalną i regionalną debatę na temat Unii, przekazując i rozpowszechniając w społeczeństwie materiały informacyjne oraz umożliwiając przekazanie unijnym instytucjom informacji zwrotnych.*

- (14h) Wszystkie inicjatywy podjęte w tym celu w ramach Europejskiego Roku Obywateli powinny przyczynić się do zwiększenia wzajemnego zrozumienia między obywatelami Unii, unijnymi instytucjami i państwami członkowskimi. Wymaga to zwiększenia świadomości o prawach obywatelskich wśród pracowników władz publicznych, zarówno na szczeblu Unii, jak i na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.*
- (14i) Od czasu jej utworzenia w 1949 r., Rada Europy odgrywa główną rolę w dziedzinie edukacji i kultury poprzez wspieranie i tworzenie europejskich sieci kulturalnych, dialog międzykulturowy oraz promowanie różnorodności językowej. W ramach Europejskiego Roku Obywateli Unia powinna zatem rozwijać synergie z działaniami Rady Europy w tym zakresie.*

I

- (22) Główna odpowiedzialność za podnoszenie świadomości obywateli w odniesieniu do ich praw jako obywateli Unii spoczywa na państwach członkowskich. ***Obejmuje to informowanie o Unii i ukierunkowane relacje o działalności wszystkich instytucji Unii.*** Działania na szczeblu unijnym uzupełniają działania ***podejmowane na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym***, na co zwrócono uwagę w deklaracji politycznej „Partnerski proces komunikowania na temat Europy”, podpisanej w dniu 22 października 2008 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję¹. ***Unijne instytucje i państwa członkowskie powinny ściśle współpracować ze środkami masowego przekazu i dążyć do udzielania im wysokiej jakości informacji o Unii.***

¹ Dz.U. C 13 z 20.1.2009, s. 3,

(22a) *Aby zoptymalizować skuteczność i wydajność działań planowanych podczas Europejskiego Roku Obywateli, w roku 2012 należy przeprowadzić szereg działań przygotowawczych zgodnie z art. 49 ust. 6 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (rozporządzenie finansowe)¹.*

(24) Powinny również zostać podjęte właściwe środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz kroki niezbędne do odzyskania utraconych, **nienależnie** wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich² i rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowym i innym nieprawidłowościami³ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999 z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)⁴.

¹ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

² Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

³ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

⁴ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

- (25) Finansowanie przez Unię działań *innych* niż działania finansowane z budżetu Europejskiego Roku *Obywateli* może odbywać się w ramach istniejących unijnych programów lub funduszy strukturalnych, w szczególności w ramach programów „Europa dla obywateli” *na lata 2007-2013* oraz *programu szczegółowego* „Prawa podstawowe i obywatelstwo” *na lata 2007-2013 objętych programem ogólnym* „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, programu „Uczenie się przez całe życie”, w tym programu Erasmus, inicjatywy „Mobilna młodzież” oraz programu „MEDIA”.
- (25a) *Powodzenie przyszłych europejskich lat wymaga przygotowania dokładnej oceny działań podjętych w ramach Europejskiego Roku Obywateli. Sprawozdanie takie powinno obejmować koncepcje i najlepsze praktyki, które można wykorzystać w przyszłych działaniach i dotyczące tego, jak najskuteczniej dotrzeć do obywateli i zapewnić ich zaangażowanie, oraz opierać się w miarę możliwości na porównywalnych danych ilościowych uzyskanych w ramach Europejskiego Roku Obywateli.*

(25b) W związku z tym, że celów Europejskiego Roku Obywateli – czyli informowania obywateli Unii o prawach i obowiązkach związanych z obywatelstwem Unii oraz wspierania zdolności do korzystania z tych praw, a także zachęcania do czynnego udziału w życiu demokratycznym Unii – nie można osiągnąć w wystarczającym stopniu na poziomie państw członkowskich ze względu na konieczność wielostronnego partnerstwa, ponadnarodowej wymiany informacji oraz zwiększenia świadomości i upowszechniania dobrych praktyk w całej Unii, oraz że – ze względu na skalę Europejskiego Roku Obywateli – cele te można skuteczniej osiągnąć na poziomie Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości ustanowioną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

Rok 2013 ogłasza się „Europejskim Rokiem Obywateli” ■ .

Artykuł 2

Cele

- 1.** Ogólnym celem Europejskiego Roku *Obywateli (zwanego dalej „Europejskim Rokiem”)* jest zwiększenie świadomości *i wiedzy* na temat praw *i obowiązków* wynikających z posiadania obywatelstwa Unii, aby *obywatele mogli* w pełni korzystać z ich prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. W tym kontekście zadaniem realizowanym podczas Europejskiego Roku jest *również wspieranie korzystania przez obywateli Unii z pozostałych praw związanych z obywatelstwem Unii.*

2. *Na podstawie ust. 1 szczególne* cele Europejskiego Roku to:

- a) zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej oraz – *w tym kontekście – o wszelkich innych* gwarantowanych im prawach, *bez dyskryminacji, w tym o prawie do głosowania w wyborach lokalnych i europejskich w jakimkolwiek państwie członkowskim, w którym zamieszkują;*
- b) informowanie obywateli Unii, *w tym młodych ludzi*, o tym, w jaki sposób mogą oni rzeczywiście skorzystać z praw *Unii, a także o polityce i programach istniejących, by wesprzeć korzystanie z tych praw;*

- c) pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału prawa do swobodnego przemieszczania się *i pobytu*, jako niezbywalnego aspektu obywatelstwa Unii, *w celu pobudzenia i zwiększenia czynnego obywatelskiego i demokratycznego udziału obywateli Unii, w szczególności w forach obywatelskich dotyczących unijnej polityki i wyborów do Parlamentu Europejskiego, zwiększając tym samym spójność społeczną, różnorodność kulturową, solidarność, równość kobiet i mężczyzn, wzajemny szacunek i poczucie wspólnej europejskiej tożsamości obywateli Unii, w oparciu o podstawowe wartości Unii zapisane w TUE, TFUE i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.*

Artykuł 3

Planowane inicjatywy

1. Środki, jakie mają zostać podjęte do realizacji celów wymienionych w art. 2, mogą obejmować następujące inicjatywy realizowane na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym lub lokalnym ■ :

- a) *przeprowadzanie kampanii informacyjnych, medialnych, edukacyjnych oraz kampanii* na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, *skierowanych* do ogółu społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców;
- b) wymiana informacji *i dzielenie się doświadczeniami oraz dobrymi praktykami* pomiędzy *unijnymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi władzami* oraz innymi organizacjami *publicznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego*;
- c) *organizowanie konferencji, wysłuchań, w tym za pomocą internetu, oraz innych wydarzeń informujących* o znaczeniu prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu i korzyściach z niego płynących oraz *propagujących* debatę na ten temat, a także *informujących bardziej ogólnie o koncepcji obywatelstwa Unii i związanych z nim prawach*;

- d) wykorzystywanie* istniejących wielojęzycznych narzędzi demokracji uczestniczącej, aby zachęcić *organizacje społeczeństwa obywatelskiego i* obywateli do **■ czynnego udziału w Europejskim Roku, w tym takich narzędzi demokracji bezpośredniej jak inicjatywa obywatelska czy konsultacje społeczne;**
- e) umacnianie* roli i *zwiększanie* widoczności *istniejących narzędzi, w tym nowoczesnych narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej, w zakresie informowania obywateli, takich jak wielojęzyczne portale internetowe ośrodków informacyjnych* Europe Direct i „Twoja Europa” jako kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji *dotyczących* praw obywateli UE;
- f)* wzmocnienie roli i *zwiększanie* widoczności narzędzi rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, aby umożliwić obywatelom Unii powszechniejsze z nich korzystanie i obronę ich praw *zgodnie z prawem Unii;*

- g) informowanie obywateli Unii o Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego i Europejskim Rzeczniku Praw Obywatelskich, aby umożliwić im skuteczniejsze korzystanie z przysługujących im praw oraz obronę tych praw na mocy prawa Unii; oraz*
- h) promowanie sprawozdania na temat obywatelstwa UE, które będzie oparte na dogłębnej debacie i czynnym wkładzie ze strony obywateli i zainteresowanych podmiotów oraz wskaże dalsze przeszkody uniemożliwiające obywatelom Unii pełne korzystanie z praw wynikających z obywatelstwa Unii, a także wesprze odpowiednie strategie na rzecz usunięcia tych przeszkód.*

2. Szczegółowy opis działań określonych w ust. 1 znajduje się w załączniku.

3. Komisja i państwa członkowskie mogą uznać, że także inne działania wpisują się w cele Europejskiego Roku i zezwolić na używanie nazwy Europejskiego Roku do promowania tych działań, o ile przyczyniają się one do osiągnięcia celów określonych w art. 2.

3a. W kontekście inicjatyw organizowanych w ramach Europejskiego Roku należy uwzględnić potrzebę wskazania przeszkód uniemożliwiających obywatelom Unii pełne korzystanie z przysługujących im praw oraz konieczność wsparcia odpowiednich sposobów i strategii służących przezwyciężeniu tych przeszkód, a także promowania międzykulturowego zrozumienia dyskryminacji i jej zwalczania. Należy zatem dążyć do synergii między tymi inicjatywami oraz istniejącymi narzędziami i programami w dziedzinie praw podstawowych, praw obywatelskich, zatrudnienia, spraw społecznych oraz edukacji i kultury.

Artykuł 4

Koordinacja oraz realizacja na szczeblu unijnym

1. Komisja ściśle współpracuje z państwami członkowskimi, *Parlamentem Europejskim, Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów, a także z organami władz lokalnych i regionalnych* oraz z organami i stowarzyszeniami reprezentującymi interesy lokalne i regionalne ■ .

■
2. Komisja zwołuje spotkania przedstawicieli europejskich organizacji *lub organizacji społeczeństwa obywatelskiego*, lub organów działających w *dziedzinach obywatelstwa i zajmujących się obroną* praw obywatelskich *czy wspieraniem edukacji i kultury*, oraz *innych zainteresowanych stron*, aby wspierały one Komisję w realizacji Europejskiego Roku na szczeblu unijnym.

3. *Komisja powinna dążyć do wykorzystania potencjalnych synergii między poszczególnymi dziedzinami europejskich lat poprzez ocenę osiągnięć, monitorowanie utrzymujących się rozbieżności czy przedstawienie w odpowiednich przypadkach danych statystycznych, gwarantując w ten sposób skuteczną realizację celów Europejskiego Roku.*
4. Komisja wykonuje niniejszą decyzję na szczeblu unijnym.

Artykuł 5

Przepisy finansowe

1. Określone w części A załącznika środki o zasięgu unijnym są przedmiotem zamówienia publicznego lub otrzymują dotacje z budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

2. Określone w części B załącznika środki o zasięgu unijnym mogą otrzymywać dotacje z budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Współpraca międzynarodowa

W celu realizacji działań Europejskiego Roku Komisja może współpracować z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, **w szczególności z Radą Europy**.

Artykuł 7

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Podczas realizacji działań finansowanych na mocy niniejszej decyzji Komisja zapewnia ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych kwot, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – przez stosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar. Komisja ***może przeprowadzać kontrole i weryfikacje*** na miejscu w ramach niniejszej decyzji, zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96. Jeżeli jest to niezbędne, dochodzenia są przeprowadzane przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych ***zgodnie z rozporządzeniem*** (WE) nr 1073/1999 .

2. W przypadku działań Unii finansowanych na mocy niniejszej decyzji pojęcie „nieprawidłowości”, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95, oznacza jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa unijnego lub zobowiązań umownych, wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Unii Europejskiej w postaci nieuzasadnionej pozycji wydatków.
3. Komisja obniża kwotę pomocy finansowej, zawiesza pomoc lub odzyskuje kwotę pomocy przyznanej na dane działanie, jeżeli stwierdzi nieprawidłowości, w szczególności postępowanie niezgodne z postanowieniami niniejszej decyzji, postanowieniami decyzji indywidualnej lub umowy dotyczącej przyznania danego wsparcia finansowego, lub jeżeli okaże się, że bez zgody Komisji działanie zostało istotnie zmienione w sposób, który jest niezgodny z jego charakterem lub warunkami jego realizacji.

4. Jeżeli nie dotrzymano terminów lub jeżeli stan realizacji danego działania uzasadnia jedynie część udzielonego wsparcia, Komisja zwraca się do beneficjenta o przedstawienie uwag przed upływem określonego terminu. W przypadku gdy beneficjent nie udzieli satysfakcjonującej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą pomoc finansową i zażądać zwrotu wypłaconych kwot.
5. Wszelkie niesłusznie wypłacone kwoty są zwracane Komisji. Do wszelkich kwot, które nie zostaną zwrócone we właściwym czasie zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu finansowym, doliczone są odsetki.

Artykuł 8

Monitorowanie i ocena

Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie na temat wykonania, wyników i ogólnej oceny inicjatyw przewidzianych w niniejszej decyzji. ***Sprawozdanie to posłuży za podstawę przyszłych strategii politycznych, środków i działań Unii w tej dziedzinie. W oparciu o doświadczenia zdobyte w ramach Europejskiego Roku, w sprawozdaniu tym należy również przedstawić koncepcje i najlepsze praktyki na rzecz lepszego informowania obywateli o przysługujących im prawach, nawet po zakończeniu Europejskiego Roku.***

Artykuł 9

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 9a

Adresaci

Niniejsza decyzja jest skierowana do państw członkowskich.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

ŚRODKI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3

Realizacja Europejskiego Roku będzie się koncentrować wokół szerokiej ogólnounijnej kampanii informacyjnej, która może być uzupełniana działaniami prowadzonymi przez państwa członkowskie. W działania unijne i w działania krajowe może również angażować się społeczeństwo obywatelskie, *posiadające znaczne doświadczenie w danej dziedzinie*, i inne zainteresowane strony, aby każdy kluczowy podmiot miał poczucie odpowiedzialności. Realizacja będzie prowadzona przy użyciu następujących środków:

A. BEZPOŚREDNIE INICJATYWY UNII

Finansowanie przyjmie ogólnie formę bezpośredniego zakupu towarów i usług w ramach istniejących umów ramowych. Część finansowania można przeznaczyć na świadczenie usług językowych (tłumaczenia pisemne, tłumaczenia ustne, wielojęzyczne informacje, *także w języku migowym i w języku Braille'a*).

Kampanie informacyjne i promocyjne, w tym:

- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych i drukowanych, które odzwierciedlają treść określoną w art. 2;

- *organizowanie wydarzeń medialnych i forów* wymiany doświadczeń i dobrych praktyk;
- *podejmowanie działań służących* promowaniu osiągniętych wyników oraz zwiększaniu widoczności programów, planów i inicjatyw unijnych przyczyniających się do realizacji celów Europejskiego Roku;
- utworzenie portalu informacyjnego na stronie internetowej Europa (http://europa.eu/index_en.htm), na którym znajdą się informacje dotyczące działań realizowanych w ramach Europejskiego Roku;
- *umieszczenie informacji na temat Europejskiego Roku w biuletynach, broszurach, materiałach informacyjnych i na stronach internetowych instytucji i stowarzyszeń edukacyjnych, organizacji pozarządowych i związków zawodowych.*

B. WSPÓLFINANSOWANIE INICJATYW UNII

Do współfinansowania działań w ramach Europejskiego Roku mogłyby być wykorzystywane takie unijne programy jak „Europa dla obywateli” na lata 2007-2013. Inne programy, takie jak program szczegółowy „Prawa podstawowe i obywatelstwo” na lata 2007-2013 objęty programem ogólnym „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, będą służyły informowaniu o prawach Unii jako priorytetowym kryterium dotyczącym projektów.

C. INICJATYWY NIEOBJĘTE ŻADNĄ UNIJNĄ POMOCĄ FINANSOWĄ

Unia udzieli inicjatywom organizacji publicznych lub prywatnych wsparcia o charakterze niefinansowym, np. pisemnej zgody na wykorzystanie specjalnie opracowanego logo Europejskiego Roku oraz innych materiałów dotyczących Roku, jeśli organizacje te zagwarantują Komisji, że inicjatywy zostaną zrealizowane w 2013 roku oraz że najprawdopodobniej w istotny sposób przyczynią się one do osiągnięcia celów Europejskiego Roku.

UZASADNIENIE

Kontekst

W 1993 r. na mocy traktatu z Maastricht ustanowiono obywatelstwo Unii w celu wzmocnienia i podniesienia wartości tożsamości europejskiej oraz w celu umożliwienia obywatelom Europy aktywnego uczestnictwa w europejskim procesie integracji. Obywatelstwo Unii, przyznawane automatycznie wszystkim obywatelom państw członkowskich, ma charakter dodatkowy w stosunku do obywatelstwa krajowego.

W ujęciu całościowym obywatele UE korzystają z następujących praw: prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich; prawa do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach lokalnych w państwie członkowskim, w którym przebywają, prawa do korzystania na terytorium państwa trzeciego, w którym państwo członkowskie, którego są obywatelami, nie posiada przedstawicielstwa, z ochrony dyplomatycznej i konsularnej każdego z pozostałych państw członkowskich, prawa petycji do Parlamentu Europejskiego, prawa zwracania się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, prawa zwracania się do instytucji i organów doradczych UE w jednym z języków wskazanych w Traktacie.

Prawdą jest, że obywatele UE mogą korzystać z bezpieczniejszego i tańszego transportu lotniczego, lepszych i tańszych połączeń telefonicznych, ochrony konsumentów, bezpieczeństwa żywnościowego oraz dostępu do systemów służby zdrowia w całej UE. Jednolity rynek daje im także możliwość zamieszkania, podjęcia pracy i studiów oraz prowadzenia działalności gospodarczej w całej UE, a także korzystania z szerokiego wachlarza dóbr i usług oferowanych po konkurencyjnych cenach.

Wniosek Komisji

Nadrzędnym celem proponowanego Europejskiego Roku jest zwiększenie wiedzy na temat praw wynikających z posiadania obywatelstwa Unii, aby pomóc obywatelom w pełnym korzystaniu z ich prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

Przedmiotowy wniosek stanowi nowy impuls dla debaty na temat obywatelstwa Unii oraz umiejscawia świadome i skuteczne wykonywanie tego prawa w samym centrum działań politycznych.

Istniejące problemy i trudności

Niestety, mamy do czynienia z brakiem widoczności obywatelstwa Unii oraz brakiem wiedzy na temat konkretnych korzyści, które ono z sobą niesie dla unijnych obywateli, studentów, pracowników, konsumentów i przedsiębiorców, a także dostawcom towarów i usług. Zgodnie

z danymi zawartymi w opublikowanym w 2010 r. sprawozdaniu Eurobarometru¹ na temat obywatelstwa Unii Europejskiej jedynie 43% obywateli UE twierdzi, że znany im jest termin „obywatel Unii Europejskiej”. Ponad dwie trzecie respondentów z 27 państw członkowskich UE (67%) uważa się za niezbyt dobrze poinformowanych lub w ogóle niepoinformowanych.

Zgodnie z innym badaniem Eurobarometru², opublikowanym we wrześniu 2011 r., wśród najbardziej powszechnych problemów, z którymi borykają się obywatele UE, kiedy przebywają, studiują czy pracują w innym państwie UE, są brak informacji i wiedzy na temat ich praw, a także bariery językowe i nieuznawanie dyplomów i kwalifikacji. Przeszkody te stają się większe w obecnym okresie kryzysu finansowego, politycznego i społecznego wewnątrz UE ze względu na jego negatywne skutki, w tym wzrost poziomu bezrobocia i niepokoju społecznego.

Obywatele domagają się konkretnych rozwiązań ich codziennych problemów, lepszych i równych szans dla wszystkich bez dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, wiek, niepełnosprawność, płeć, orientację seksualną, przekonania czy religię. Oczekują oni, że dzięki polityce UE przewyżczone zostaną wszystkie trudności związane z ich chęcią swobodnego przemieszczania się, przebywania i pracowania w każdym państwie UE. Zwłaszcza młodzi absolwenci chcą rzeczywistych szans w zakresie przemieszczania się i przebywania w państwie członkowskim innym niż ich własne państwo, jeśli podejmą taką decyzję.

Ostatnie badania³ wskazują jednak, że wśród 31% obywateli UE, którzy biorą pod uwagę możliwość podjęcia pracy w innym państwie członkowskim, jedynie 11% ostatecznie decyduje się na wyjazd, a 15% uważa, że istniejące trudności są zbyt duże.

Obywatele skarżą się ponadto na niedociągnięcia w europejskich przepisach, problemy z efektywnością administracyjną UE, brak przejrzystości oraz nadmierną biurokrację. Nadal utrzymuje się dystans pomiędzy instytucjami UE a obywatelami, a także niski poziom zaangażowania obywateli w funkcjonowanie UE. Frekwencja w wyborach europejskich jest niska, zwłaszcza wśród młodzieży.

Stanowisko sprawozdawczyni

Sprawozdawczyni z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji, ale sugeruje zmianę w tytule, tak aby Europejski Rok poświęcony był obywatelstwu zgodnie z początkową wersją znajdującą się w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009). Tym samym Europejski Rok Obywatelstwa 2013 będzie upamiętnieniem dwudziestej rocznicy ustanowienia obywatelstwa Unii Europejskiej.

Ponadto większy nacisk należy położyć na demokrację uczestniczącą i nowe prawa

¹ Badanie Flash Eurobarometr 294, Analityczne sprawozdanie na temat obywatelstwa Unii Europejskiej, marzec 2010 r., opublikowane w październiku 2010 r.

² Jakościowe badanie Eurobarometru, „Obstacles citizens face in the Internal Market” („Trudności, z jakimi borykają się obywatele na rynku wewnętrznym”), wrzesień 2011 r.

³ Badanie Flash Eurobarometr 263, „The Internal Market: Awareness – Perceptions – Impacts” („Rynek wewnętrzny: świadomość – postrzeganie – wpływ”), luty/marzec 2009 r., publikacja w marcu 2010 r.

wynikające z wejścia w życie Traktatu z Lizbony, takie jak na przykład inicjatywa obywatelska.

Sprawozdawczyni uważa, że prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich rzeczywiście jest głównym prawem indywidualnym wynikającym z obywatelstwa Unii, ale obywatele muszą być w pełni poinformowani i w pełni wykorzystywać szeroki wachlarz praw przyznanych im na mocy unijnego prawa, zarówno w ich własnym kraju, jak i w sytuacjach o charakterze transgranicznym.

Dlatego też sprawą o nadrzędnym znaczeniu powinno być wzmocnienie obywatelstwa Unii na wszystkich szczeblach i na każdym etapie procesu demokratycznego, uczynienie z obywatelstwa przekrojowego wymiaru polityk UE oraz kluczowego priorytetu we wszystkich obszarach działania UE, a także dopasowanie polityk UE do unijnych wartości, interesów oraz potrzeb obywateli.

Mając na uwadze powyższe uwagi, sprawozdawczyni jest zdania, że Europejski Rok Obywatelstwa stanowi ogromny impuls w zakresie zwiększenia wiedzy obywateli na temat obywatelstwa Unii oraz pobudzenia a) uczestnictwa obywateli w demokratycznym życiu Unii oraz b) działań na rzecz walki z deficytem demokracji i niską frekwencją w wyborach europejskich.

a) Uczestnictwo obywateli w życiu demokratycznym

W celu zwiększenia udziału obywateli w demokratycznym życiu Unii obywatele muszą wiedzieć, w jaki sposób mogą oni czerpać prawdziwe korzyści z unijnych praw i polityk, oraz wykorzystywać je wszędzie wewnątrz społeczeństw państw członkowskich UE, które wyznają te same wartości pluralizmu, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz równości kobiet i mężczyzn.

Poprzez nadawanie większej widoczności obywatelstwu Unii oraz wynikającym z niego konkretnym korzyściom dla każdego obywatela osiąga się lepsze zrozumienie wartości integracji europejskiej. Wszystkie działania podczas Europejskiego Roku powinny mieć na celu wzmocnienie poczucia przynależności, zwiększenie tolerancji, wzajemnego zrozumienia, solidarności oraz spójności społecznej.

Sprawozdawczyni uważa, że Unia wzrostu, stabilności i solidarności może być budowana jedynie przy zaangażowaniu dobrze poinformowanych i aktywnych obywateli w projekt europejski, tworzenie polityki i fora obywatelskie.

b) Działania na rzecz zmniejszenia deficytu demokracji i zwiększenia frekwencji wyborczej

Istnieje potrzeba opracowania praktycznych sposobów zlikwidowania dystansu pomiędzy instytucjami UE a obywatelami Unii, zmniejszenia deficytu demokracji oraz zwiększenia niskiej frekwencji w wyborach europejskich. Obywatele muszą mieć dostęp do prostych i przejrzystych informacji na temat wyborów do Parlamentu Europejskiego, programów i celów partii politycznych oraz kandydatów, a także muszą znać swoje prawa wyborcze. Ponadto należy uprościć procedury przeprowadzania głosowań. Kluczowa kwestia parytetów także powinna znaleźć się w programie Europejskiego Roku, ponieważ rok 2013 poprzedza rok wyborów europejskich.

Propozycje sprawozdawczyni

Sprawozdawczyni proponuje konkretne i praktyczne działania mające na celu optymalizację skuteczności i efektywności Europejskiego Roku.

Wśród proponowanych działań znajdują się m.in.:

- Kampanie informacyjne, edukacyjne i uświadamiające, bezpłatne i łatwo dostępne dla wszystkich obywateli UE, a zwłaszcza dla grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.
- Ocena informacji zwrotnych oparta na komentarzach i oczekiwaniach obywateli UE, którzy korzystają z sieci informacyjno-pomocowych, portali i narzędzi.
- Opracowanie planu działania w ramach przygotowań do Europejskiego Roku we współpracy ze wszystkimi państwami członkowskimi, instytucjami UE, społeczeństwem obywatelskim i różnymi zainteresowanymi stronami w celu wskazania trudności i wspierania odpowiednich strategii na rzecz ich przezwyciężenia.
- Powołanie w Parlamencie Europejskim specjalnego komitetu sterującego/ grupy zadaniowej ds. obywatelstwa Unii Europejskiej.
- Organizacja przez Parlament Europejski przy współpracy z parlamentami krajowymi paneuropejskiej kampanii na temat obywatelstwa Unii w 2013 r.
- Przyjęcie przez Komisję zielonej księgi w celu zainicjowania szczegółowej debaty na temat aktywnego obywatelstwa.
- Przygotowanie przez Komisję podręcznika porównawczego, w którym wyjaśnione zostaną terminologia, zakres i treść obywatelstwa Unii, w celu wspierania powszechnego zrozumienia tej koncepcji.

Budżet

Sprawozdawczyni wyraża ubolewanie w związku z tym, że budżet przeznaczony na działania w ramach Europejskiego Roku jest niewystarczający. Europejski Rok 2011 dysponował budżetem w wysokości 11 mln euro (przy uwzględnieniu przygotowań przeprowadzonych w 2010 r.), a budżet przeznaczony na Europejski Rok 2010 wynosił łącznie 27 mln euro. Obecna propozycja budżetowa dotycząca Europejskiego Roku 2013 w wysokości 1 mln euro jest stosunkowo niska. Nie przewiduje się w niej współfinansowania inicjatyw organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a tym samym umożliwia się jedynie odgórne środki komunikacji, a nie wymierne działania. Sprawozdawczyni jest jednak przekonana, że uczestniczące obywatelstwo Unii wymaga zaangażowania obywateli UE. Przyznanie większych środków budżetowych umożliwi organizacjom społeczeństwa obywatelskiego udział w przygotowaniach do Europejskiego Roku, a ich zaangażowanie z całą pewnością będzie miało efekt mnożnikowy.

Uwagi końcowe

Założenia i propozycje związane z Europejskim Rokiem mogą zostać w lepszy sposób zrealizowane na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym przy zaangażowaniu wielostronnych partnerstw oraz wymianie sprawdzonych praktyk, informacji i doświadczeń.

Sprawozdawczyni ma nadzieję, że Europejski Rok Obywatelstwa nie będzie kolejnym rokiem obchodów, ale raczej początkiem tworzenia ram dla zainicjowania długofalowej debaty na

temat koncepcji obywatelstwa Unii, i proponuje opracowanie planu działania stanowiącego podstawę przyszłych polityk, środków i działań, które będą stopniowo wdrażane.

Europejski Rok Obywatelstwa 2013 powinien utworzyć drogę nowemu programowi „Europa dla Obywateli” (2014-2020), który wspiera działania mające na celu podniesienie poziomu wiedzy oraz zrozumienia przez obywateli Unii Europejskiej, jej wartości i historii.

2.3.2012

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)
(COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD))

Sprawozdawczymi komisji opiniodawczej: Inês Cristina Zuber

POPRAWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 1 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu ustanawia obywatelstwo Unii jako dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. Prawo obywateli Unii do swobodnego

Poprawka

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu ustanawia obywatelstwo Unii jako dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich **bez jakiegokolwiek dyskryminacji**. Prawo

przemieszczania się i pobytu jest również zapisane w art. 21 Traktatu.

obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest również zapisane w art. 21 Traktatu.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 1 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1a) Zgodnie z art. 18 Traktatu zakazana jest wszelka bezpośrednia lub pośrednia dyskryminacja ze względu na przynależność państwową.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 1 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1b) Jednym z niepodważalnych atutów obywatelstwa unijnego obywateli państw członkowskich jest możliwość podjęcia zatrudnienia gdziekolwiek w ramach rynku wewnętrznego, a zatem prawo do zamieszkania i pracy w innym państwie członkowskim, jako podstawowa składowa obywatelstwa unijnego usankcjonowana traktatami oraz jedna z podstawowych swobód unijnych.

Uzasadnienie

Prawo do swobodnego przepływu, w tym prawo do pracy, studiowania lub mieszkania w wybranym miejscu, jest prawem, jakiego nie można odmówić obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej. Dlatego też należy zapewnić wszystkie niezbędne warunki, aby umożliwić swobodny przepływ pracowników i ich rodzin i zapobiec „dumpingowi społecznemu”. Nie można akceptować dyskryminacji żadnego rodzaju w kraju, w którym pracują, i należy zagwarantować wszystkie prawa, w tym dostęp do usług publicznych, zabezpieczenia społecznego i praw związkowych.

Poprawka 4

**Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 1 c preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1c) Artykuł 45 Traktatu zawiera gwarancję swobodnego przepływu pracowników, obejmującą „zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową między pracownikami państw członkowskich w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy”.

Uzasadnienie

Nie dopuszcza się żadnej formy dyskryminacji pracowników w kraju zatrudnienia.

Poprawka 5

**Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 1 d preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1d) Jako że Europejski Rok Obywateli dotyczy w równym stopniu kobiet i mężczyzn, powinien on przyczynić się do wspierania równości i zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną poprzez jednakowe uwzględnienie wszystkich osób. W celu zlikwidowania barier dla swobodnego przepływu potrzebne jest jednak wspólne, horyzontalne prawodawstwo w dziedzinie przeciwdziałania dyskryminacji.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 3 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W preambule Karty zapisano, że Unia, „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”. Rozdział V Karty ustanawia „prawa obywateli”, w tym, w jej art. 45, prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

Poprawka

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W preambule Karty zapisano, że Unia **„jest zbudowana na niepodzielnych, powszechnych wartościach godności osoby ludzkiej, wolności, równości i solidarności”** i „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”. Rozdział V Karty ustanawia „prawa obywateli”, w tym, w jej art. 45, prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. ***Prawa te powinny być zagwarantowane we wszystkich państwach członkowskich i wszystkim obywatelom, bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, wiek, niepełnosprawność lub kwalifikacje zawodowe; na mocy traktatów można je także przyznać obywatelom państw trzecich legalnie zamieszkującym na obszarze państwa członkowskiego.***

Poprawka 7

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 4 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Zgodnie z powyższym w programie sztokholmskim stawia się obywateli w centrum polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Program sztokholmski koncentruje swoje działania na

Poprawka

(4) Zgodnie z powyższym w programie sztokholmskim stawia się obywateli w centrum polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Program sztokholmski koncentruje swoje działania na

„budowaniu Europy obywateli”, w tym poprzez zapewnienie pełnego wykonywania prawa obywateli do swobodnego przemieszczania się.

„budowaniu Europy obywateli”, w tym poprzez zapewnienie pełnego wykonywania prawa obywateli do swobodnego przemieszczania się **oraz zagwarantowanie istnienia obszaru, na którym szanuje się różnorodność i chroni najsłabszych.**

Poprawka 8

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 4 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4a) Mobilność pracowników, a także podnoszenie jakości kształcenia dzięki mobilności studentów, praktykantów i badaczy stanowią podstawowy filar strategii „Europa 2020” na rzecz „inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, ponieważ wskazują sposoby na wyjście z kryzysu gospodarczego poprzez mobilność wewnątrz Unii.

Uzasadnienie

Zasada mobilności pracowników i studentów została uwzględniona w inicjatywach przewodnich „Mobilna młodzież” oraz „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” w ramach strategii „Europa 2020”.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 5 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5) W swojej „Rezolucji z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009) – kwestie instytucjonalne po wejściu w życie traktatu lizbońskiego” Parlament Europejski wezwał Komisję do uczynienia

(5) W swojej *rezolucji* z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009) – kwestie instytucjonalne po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, Parlament Europejski wezwał Komisję do uczynienia

roku 2013 „europejskim rokiem obywatelstwa”, aby rozpocząć debatę nad obywatelstwem europejskim i aby informować obywateli Unii o przysługujących im prawach, w szczególności o nowych prawach wynikających z wejścia w życie traktatu lizbońskiego.

roku 2013 „europejskim rokiem obywatelstwa”, aby rozpocząć debatę nad obywatelstwem europejskim i aby informować obywateli Unii o przysługujących im **nowych** prawach **i swobodach**, w szczególności o nowych prawach wynikających z wejścia w życie traktatu lizbońskiego, **jak na przykład „europejskiej inicjatywie obywatelskiej” oraz poszczególnych uprawnieniach ustanowionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.**

Poprawka 10

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 5 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5a) Wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony Karta praw podstawowych Unii Europejskiej oraz europejska konwencja praw człowieka (EKPC) zostały w prawie pierwotnym postawione na równi z czterema wolnościami podstawowymi. Unia Europejska powinna wykorzystać Europejski Rok Obywateli (2013 r.) do wyjaśnienia obywatelom ich praw podstawowych gwarantowanych w prawie pierwotnym, ponieważ zapewniają one obywatelom ramy bezpieczeństwa i ochrony.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 5 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5b) W odniesieniu do praw pracowników migrujących i korzyści z mobilności dla gospodarek Unii i jej państw członkowskich kluczowym czynnikiem skutecznego wykonania przepisów

unijnych w tej dziedzinie jest podnoszenie świadomości wśród pracowników, członków ich rodzin i zainteresowanych stron na temat ich praw, rysujących się przed nimi możliwości oraz dostępnych instrumentów pozwalających im na korzystanie ze swobody przepływu.

Uzasadnienie

Informacje o prawach obywatelskich, społecznych i pracowniczych dostępne obywatelom są niewystarczające, co poważnie utrudnia swobodny przepływ pracowników w UE. Aby zapobiec wykorzystywaniu pracowników przez pracodawców, obywatele muszą być dobrze poinformowani o przysługujących im prawach, kiedy wyjeżdżają do innego państwa członkowskiego.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 6 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6a) W traktacie z Maastricht z 1992 r. ustanowiono koncepcję „obywatelstwa” w Unii, zapewniającą każdemu obywatelowi Unii podstawowe prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Unii. W traktacie z Amsterdamu z 1997 r. dodatkowo wzmocniono prawa związane z obywatelstwem Unii.

Uzasadnienie

Pierwszym prawem obywatela europejskiego jest prawo do przemieszczania się, zatrudnienia i pobytu w dowolnym miejscu w Unii. W traktacie z Maastricht zapisano to prawo w rozdziale dotyczącym obywatelstwa, podczas gdy w traktacie z Amsterdamu ustanowiono procedurę podejmowania działań przeciwko temu państwu UE, które narusza podstawowe prawa swoich obywateli.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 7 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników ***pomagają*** w szczególności ***zapobiegać skutkom*** zmian demograficznych na rynku pracy, ***jednocześnie zwiększając szanse na zatrudnienie i poprawiając konkurencyjność europejskiego przemysłu***. Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja. Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do towarów i usług, lub prawa pasażerów i turystów. Ułatwienie swobodnego przemieszczania się ma zatem potencjał zwiększający możliwości obywateli do pełnego korzystania z ***jednolitego*** rynku, ***a jednocześnie jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego***.

Poprawka

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników ***pomagały*** w szczególności ***złagodzić w pewnej mierze skutki przemian w przemyśle, nowych modeli organizacji pracy oraz*** zmian demograficznych na rynku pracy. Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja. Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do towarów i usług, prawa pasażerów i turystów, ***takie jak swoboda przepływu pracowników między państwami członkowskimi bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na pochodzenie w odniesieniu do zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy i zatrudnienia, które gwarantują równe traktowanie migrujących obywateli i uniemożliwiają ich wykorzystanie jako taniej siły roboczej***. Ułatwienie swobodnego przemieszczania się ma potencjał zwiększający możliwości obywateli do pełnego korzystania z rynku ***wewnętrznego, jednakże mobilność pracowników powinna iść w parze z zagwarantowaniem zabezpieczenia socjalnego pracowników i ich praw związkowych, i nie może być interpretowana przez pracodawców jako możliwość ograniczenia wynagrodzeń, świadczeń socjalnych czy, ogólnie rzecz biorąc, pogorszenia warunków zatrudnienia***.

Poprawka 14

**Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 7 a preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(7a) Dla zwiększenia mobilności obywateli Unii oraz pobudzenia tworzenia poczucia wspólnoty niezwykle istotne jest wzmocnienie instrumentów mobilności, na przykład europejskiego programu uczenia się przez całe życie czy projektu przewodniego „Mobilna młodzież”, oraz lepsze informowanie wszystkich obywateli o ich istnieniu i funkcjonowaniu. Grupy znajdujące się w trudniejszej sytuacji, które mają utrudniony dostęp do mobilności w Unii, na przykład osoby słabo wykształcone, starsze lub niepełnosprawne, powinny uzyskać szczególne wsparcie, które należy przewidzieć w ramach konkretnych inicjatyw podejmowanych podczas Europejskiego Roku Obywateli.

Poprawka 15

**Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 8 preambuły**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8) Prawo do swobodnego przemieszczania się i **przebywania** na terytorium państw członkowskich jest wysoko cenione przez obywateli Unii jako główne prawo indywidualne **wynikające** z obywatelstwa Unii. Jako takie, wskazuje ono na lepsze zrozumienie **wartości** integracji europejskiej i wspiera uczestnictwo obywateli w kształtowaniu Unii Europejskiej. Obywatele, którzy podróżują do innych państw członkowskich lub osiadają w nich, stają się świadomi szerokiego zakresu praw, gwarantowanych im na mocy przepisów UE w sytuacjach o charakterze transgranicznym oraz korzystają z nich. Korzystanie z prawa do

(8) Prawo do swobodnego przemieszczania się, **pobytu**, pracy i **studiowania** na terytorium państw członkowskich **bez jakiegokolwiek dyskryminacji** jest wysoko cenione przez obywateli Unii jako główne prawo indywidualne, **podstawowa swoboda oraz jako czynnik osobistego rozwoju zawodowego wynikający** z obywatelstwa Unii. Jako takie, wskazuje ono na lepsze zrozumienie **pozytywnych aspektów** integracji europejskiej i **włączenia społecznego, a także** wspiera uczestnictwo obywateli w kształtowaniu Unii Europejskiej. Obywatele, którzy podróżują do innych państw członkowskich, **pracują, studiują** lub

swobodnego przemieszczania się i pobytu nadaje praktyczny wymiar obywatelstwu Unii.

osiadają w nich, stają się świadomi szerokiego zakresu praw gwarantowanych im na mocy przepisów UE w sytuacjach o charakterze transgranicznym oraz korzystają z nich. Korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu nadaje praktyczny wymiar obywatelstwu Unii **oraz wzmacnia spójność i poczucie wspólnoty.**

Poprawka 16

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Pomimo faktu, że prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z tego prawa w praktyce. Poza niepewnością co do korzyści wynikających z mobilności, obywatele UE uważają, że życie i praca w innym państwie członkowskim Unii wiążą się ze zbyt wieloma przeszkodami praktycznymi.

Poprawka

(9) Pomimo faktu, że prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, **i pomimo programów unijnych służących wspieraniu swobody przepływu pracowników lub mobilności zawodowej,** nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z tego prawa w praktyce. Poza niepewnością co do korzyści wynikających z mobilności, obywatele UE uważają, że życie i praca w innym państwie członkowskim Unii wiążą się ze zbyt wieloma przeszkodami praktycznymi, **takimi jak dostęp do informacji dotyczących ich praw i procedur, jakie należy wypełnić, i często borykają się z trudnościami wynikającymi z ich pochodzenia, statusu społecznego, stanu cywilnego, na przykład w odniesieniu do praw par międzynarodowych, lub obywatelstwa, a także związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego i dostępu do usług publicznych, z powodu środków prawnych i administracyjnych nakładanych przez państwa członkowskie,**

*które to środki są niezgodne z przepisami unijnymi lub wynikają z interpretacji sprzecznej z prawem unijnym.
Kluczowymi celami tego Europejskiego Roku Obywateli powinno być usprawnienie skutecznego korzystania z praw przez obywateli oraz likwidacja przeszkód praktycznych.*

Poprawka 17

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9a) Dla osiągnięcia rzeczywistej swobody przemieszczania się, równego traktowania i mobilności w ramach 27 państw członkowskich UE wymagane będą większe wysiłki na rzecz włączenia nowych państw członkowskich i ich mieszkańców w realizację koncepcji przysługujących im praw obywatelskich. Państwa członkowskie powinny także zlikwidować wszelkie istniejące bariery administracyjne i prawne wynikające z niewłaściwej interpretacji. Należy podjąć szczególne wysiłki na rzecz wsparcia słabo wykwalifikowanych pracowników oraz pracowników mających szczególne potrzeby ze względu na niepełnosprawność w ich dążeniach do skorzystania z mobilności pracowników, wymiany pracowników i szkoleń zawodowych. Przyjmujące państwo członkowskie powinno wdrożyć środki wspierające, by umożliwić tym osobom skorzystanie z przysługujących im praw socjalnych (takich jak dostęp do systemu zabezpieczenia społecznego, opieki zdrowotnej oraz instytucji oświatowych) oraz prawa głosu (wybory lokalne, wybory do związków zawodowych itp.). Będzie to sprzyjać spójności społecznej oraz oznaczać poszanowanie i niekwestionowanie krajowych systemów

Poprawka 18

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9b) W wielu sektorach wzrasta znaczenie transgranicznych rynków pracy. Większość zainteresowanych pracowników transgranicznych ma jednak bardzo ograniczoną wiedzę o regulacjach mających zastosowanie do ich stanowiska lub miejsca pracy, w tym w zakresie praw pracowniczych, warunków pracy i zabezpieczenia społecznego. Ważne jest zapewnienie mobilnym pracownikom właściwej informacji o ich prawach pracowniczych i socjalnych.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 10 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(10) W sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE za 2010 r. zatytułowanym „Usuwanie przeszkód w zakresie praw obywatelskich UE” Komisja zajęła się głównymi przeszkodami, jakie obywatele ciągle napotykają w życiu codziennym, kiedy próbują korzystać z przysługujących im jako obywatelom Unii praw, zwłaszcza w sytuacjach o charakterze transgranicznym, i nakreśliła 25 konkretnych działań w celu usunięcia tych przeszkód. Jedną z przeszkód określoną w tym kontekście jest brak informacji. Komisja stwierdziła w tym sprawozdaniu, że z powodu braku wiedzy o przysługujących im prawach obywatele nie mogą z nich korzystać. Ogłosiła zamiar

(10) W sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE za 2010 r. zatytułowanym „Usuwanie przeszkód w zakresie praw obywatelskich UE” Komisja zajęła się głównymi przeszkodami, jakie obywatele ciągle napotykają w życiu codziennym, kiedy próbują korzystać z przysługujących im jako obywatelom Unii praw, zwłaszcza w sytuacjach o charakterze transgranicznym, i nakreśliła 25 konkretnych działań w celu usunięcia tych przeszkód. Jedną z *tych* przeszkód *był brak gwarancji w praktyce (czyli niepełne egzekwowanie praw obywateli przez państwa członkowskie)*. Kolejną *przeszkodą* określoną w tym kontekście jest brak informacji. Komisja stwierdziła w

szerszego rozpowszechniania informacji na temat praw obywateli UE, w szczególności prawa do swobodnego przemieszczania się.

tym sprawozdaniu, że z powodu braku wiedzy o przysługujących im prawach obywatele nie mogą z nich korzystać. Ogłosiła zamiar szerszego rozpowszechniania informacji na temat praw obywateli UE, w szczególności prawa do swobodnego przemieszczania się.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 11 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Jako że prawo do swobodnego przemieszczania się **znacznie poprawia jakość życia obywateli, konieczne** jest, aby informacje o istnieniu tego prawa i o warunkach korzystania z niego były dostępne jak najszerszemu gronu osób. Wysiłki na rzecz rozpowszechniania informacji powinny być podejmowane w całej Unii, **gdyż potencjalnymi beneficjentami tego prawa są wszyscy jej obywatele.**

Poprawka

(11) Jako że prawo do swobodnego przemieszczania się **może przynieść obywatelom UE znaczne ułatwienia w zakresie mobilności, niezwykle ważne** jest, aby informacje o istnieniu tego prawa i o warunkach korzystania z niego były dostępne jak najszerszemu gronu osób. **Dlatego powinny być one łatwo dostępne we wszystkich językach urzędowych Unii i dla osób niepełnosprawnych.** Wysiłki na rzecz rozpowszechniania informacji powinny być podejmowane w całej Unii, **aby dopilnować, że wszyscy potencjalni beneficjenci są świadomi przysługujących im praw.**

Poprawka 21

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 12 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(12) Jednak aby umożliwić obywatelom Unii podejmowanie świadomych decyzji o tym, czy skorzystać z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się, nie wystarczy ich wiedza na ten temat; istotne jest, aby byli oni również odpowiednio informowani o innych prawach, które im przysługują na mocy

Poprawka

(12) Jednak aby umożliwić obywatelom Unii podejmowanie świadomych decyzji o tym, czy skorzystać z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się, nie wystarczy ich wiedza na ten temat; istotne jest, aby byli oni również odpowiednio informowani o innych prawach, które im przysługują na mocy

przepisów unijnych w kontekście transgranicznym. Informacje te umożliwią im również pełne korzystanie z tych praw, jeśli zdecydują się skorzystać ze swego prawa do swobodnego przemieszczania się.

przepisów unijnych w kontekście transgranicznym. **Z tego względu zwiększona świadomość korzyści wynikających z mobilności, a także odpowiednie informacje na ich temat mogą mieć kluczowe znaczenie dla działań służących powstrzymaniu drenażu mózgow z Unii.** Informacje te umożliwią im również pełne korzystanie z tych praw, jeśli zdecydują się skorzystać ze swego prawa do swobodnego przemieszczania się.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 12 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(12a) Należy uprościć wszystkie strony internetowe stworzone przez Komisję Europejską w celu informowania obywateli, by zwiększyć ich czytelność i ułatwić mobilność wszystkim pracownikom bez względu na ich kwalifikacje.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13) Obywatele Unii, którzy rozważają, czy skorzystać z tego prawa powinni być w szczególności informowani o przysługujących im prawach do nabycia lub zachowania praw do zabezpieczenia społecznego na mocy unijnych przepisów w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; przepisy te gwarantują obywatelom zachowanie ich praw do zabezpieczenia społecznego, **nawet jeśli** zdecydują się oni wyjechać poza granice swego kraju. Powinno się

(13) Obywatele Unii, którzy rozważają, czy skorzystać z tego prawa powinni być w szczególności **proaktywnie** informowani o przysługujących im **uprawnieniach do udziału w naborze na tych samych warunkach, bez jakichkolwiek dodatkowych wymogów, co obywatele kraju, w którym starają się o pracę; ponadto należy ich informować o przysługujących im** prawach do nabycia lub zachowania praw do zabezpieczenia społecznego na mocy unijnych przepisów

również informować ich o przysługującym im prawie do uznania ich kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych i obywatelskich, które stanowią część europejskich ram „Kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie”, i które mogą im pomóc w zdobyciu kwalifikacji potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im korzystanie z praw należnych im na mocy przepisów unijnych.

w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; przepisy te gwarantują obywatelom zachowanie ich praw do zabezpieczenia społecznego ***lub indywidualnie nabytych praw, wówczas gdy*** zdecydują się oni wyjechać poza granice swego kraju ***lub podjąć pracę w innym państwie w Europie***. Powinno się również informować ich o przysługującym im prawie do uznania ich kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych i obywatelskich, które stanowią część europejskich ram „Kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie”, i które mogą im pomóc w zdobyciu kwalifikacji potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im korzystanie z praw należnych im na mocy przepisów unijnych. ***Przepisy unijne dają również obywatelom Unii prawo do swobodnego przemieszczania się bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na przynależność państwową między pracownikami państw członkowskich w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy, bez konieczności występowania o pozwolenie na pracę, a także w zakresie ulg podatkowych. Ponadto, gdy obywatel Unii pracuje w innym państwie członkowskim, członkowie jego rodziny mają prawo przebywać i pracować w tym państwie, bez względu na ich przynależność państwową. Dzieci pracowników korzystających ze swobody przemieszczania się mają prawo do edukacji. Do osiągnięcia celu poprawy informacji i podniesienia świadomości konieczne jest zmobilizowanie wszystkich zainteresowanych organizacji oraz partnerów społecznych.***

Poprawka 24

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13a) Szczególne działania mogą zostać wdrożone w celu zwiększenia wiedzy obywateli Unii o przysługujących im prawach do podjęcia wolontariatu, studiów lub stażu w innym państwie członkowskim, czy też uczestnictwa w unijnych programach wymiany edukacyjnej, takich jak Erasmus, Leonardo czy Erasmus dla młodych przedsiębiorców. Obywatele powinni również uzyskać informacje na temat nowych możliwości uznawania nabytych kwalifikacji poprzez odniesienie ich do krajowych i europejskich ram kwalifikacji. Sprzyja to rozwojowi osobistemu oraz zwiększeniu szans i możliwości mobilności obywateli, zarówno w zakresie edukacji, jak i na rynku pracy. Jednocześnie główną przeszkodą dla mobilności pracowników pozostaje niedostateczna znajomość języków obcych (zwłaszcza wśród osób dorosłych). Dlatego też na szczeblu europejskim należy aktywnie wspierać naukę języków obcych.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13b). Obywatele Unii powinni być także informowani o sieci EURES w odniesieniu do mobilności pracowników w Unii, w szczególności w regionach granicznych, a także o zaangażowaniu tej sieci w propagowanie mobilności pracowników na obszarze Unii poprzez informowanie wszystkich obywateli – w

tym również osób niepełnosprawnych – którzy zamierzają podjąć pracę w innym państwie członkowskim, o ofertach pracy, prawach i obowiązkach spoczywających na migrujących pracownikach, o możliwościach edukacji i kształcenia zawodowego oraz o warunkach pracy i warunkach bytowych.

Uzasadnienie

Prawo do swobodnego przepływu, w tym prawo do pracy, studiowania lub mieszkania w wybranym miejscu, jest prawem, jakiego nie można odmówić obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej. Sieć EURES może być narzędziem przekazywania informacji o prawach pracowniczych i możliwościach pracy w innych państwach członkowskich UE.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 c preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13c) Prawo do swobodnego przemieszczania się wymaga dostosowania na szczeblu unijnym strategii uczenia się przez całe życie i szkolenia zawodowego do rozwoju sytuacji na rynkach pracy, a także zapewnienia możliwych do przeniesienia na inny grunt umiejętności, mających szerszy zakres pod względem zasięgu geograficznego i wiedzy, w celu właściwego powiązania ich z podażą miejsc pracy. W tym kontekście należy wspierać inwestycje w kształcenie formalne i nieformalne, szkolenie zawodowe, wymianę doświadczeń zawodowych oraz skoordynowane działania służące przyspieszeniu procesu mobilności pracowników.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 d preambuły (nowy)

(13d) Należy podkreślić, że środki zwiększające mobilność koncentrowały się przede wszystkim na obywatelach dysponujących kwalifikacjami edukacyjnymi. Z tego względu nadszedł czas, by Unia umożliwiła mobilność najslabiej wykwalifikowanym pracownikom, pracownikom niepełnosprawnym, poprzez stworzenie nowych programów wymiany oraz uporządkowanych i łatwych w obsłudze stron internetowych.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 14 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(14) W tym kontekście należy również lepiej informować obywateli o prawach przysługujących im jako pasażerom wszystkich środków transportu na terenie całej Unii Europejskiej i ich prawach konsumenta za granicą. Jeśli będą mieli pewność, że ich prawa konsumentów są **skutecznie** chronione, ich wkład w pełen rozwój ogólnoeuropejskiego rynku towarów i usług będzie większy i lepiej z niego skorzystają. W tym samym duchu, obywatele powinni być lepiej poinformowani o przepisach w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, tak aby mieli świadomość tego, że ich zdrowie oraz ich prawa chronione są w całej Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do zagrożeń lub ryzyka, z którymi nie są w stanie poradzić sobie jako jednostki. Byłoby również istotne, aby poszerzyć ich wiedzę o prawach do transgranicznej opieki zdrowotnej, tak aby mogli w pełni korzystać z bezpiecznej i dobrej

Poprawka

(14) W tym kontekście należy również lepiej informować obywateli o prawach przysługujących im jako pasażerom wszystkich środków transportu na terenie całej Unii Europejskiej i ich prawach konsumenta za granicą. Jeśli będą mieli pewność, że ich prawa konsumentów są chronione **na najwyższym poziomie**, ich wkład w pełen rozwój ogólnoeuropejskiego rynku towarów i usług będzie większy i lepiej z niego skorzystają. W tym samym duchu, obywatele powinni być lepiej poinformowani o przepisach w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, tak aby mieli świadomość tego, że ich zdrowie oraz ich prawa chronione są w całej Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do zagrożeń lub ryzyka, z którymi nie są w stanie poradzić sobie jako jednostki. Byłoby również istotne, aby poszerzyć ich wiedzę o prawach do transgranicznej opieki zdrowotnej, tak aby mogli w pełni

jakościowo opieki zdrowotnej w całej Europie.

korzystać z bezpiecznej i dobrej jakościowo opieki zdrowotnej w całej Europie.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 15 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Zasadnicze znaczenie w tym względzie ma wiedza na temat praw wyborczych gwarantowanych obywatelom Unii. Powinni oni być w pełni świadomi przysługujących im praw do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim zamieszkania. Jednocześnie udział w życiu politycznym może przyczynić się do integracji obywateli Unii w społeczeństwie, w państwie członkowskim, które wybrali na miejsce zamieszkania.

Poprawka

(15) Zasadnicze znaczenie w tym względzie ma wiedza na temat praw wyborczych gwarantowanych obywatelom Unii. Powinni oni być w pełni świadomi przysługujących im praw do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim zamieszkania. ***Ponadto należy skutecznie informować obywateli (bez względu na to, czy należą do partii politycznych, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych lub inicjatyw obywatelskich) o przysługujących im możliwościach aktywnego uczestniczenia w kształtowaniu polityki europejskiej.*** Jednocześnie udział w życiu politycznym może przyczynić się do integracji obywateli Unii w społeczeństwie, w państwie członkowskim, które wybrali na miejsce zamieszkania.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 17 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r. będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw związanych z obywatelstwem Unii, a tym samym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie korzystania z prawa

Poprawka

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r. będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw związanych z obywatelstwem Unii, a tym samym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie korzystania z prawa

do swobodnego przemieszczania się.

do swobodnego przemieszczania się **oraz wzmocnienie europejskiej solidarności, tożsamości i świadomości wartości europejskich.**

Poprawka 31

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 18 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(18) W 2013 roku obchodzona będzie 20. rocznica ustanowienia obywatelstwa Unii w Traktacie z Maastricht, który wszedł w życie w dniu 1 listopada 1993 r. W Europejskim Roku Obywateli realizowane będą działania następcze sprawozdania na temat obywatelstwa UE i planu działania na rzecz zakończenia usuwania pozostałych przeszkód stojących na drodze obywateli do korzystania z należnych im jako obywatelom Unii praw. W ramach przedmiotowego Europejskiego Roku wyeksponowane zostanie obywatelstwo Unii i płynące z niego konkretne korzyści dla obywateli, między innymi poprzez zademonstrowanie rzeczywistego wpływu polityki Unii na życie wszystkich obywateli, zwłaszcza w zakresie usuwania barier w korzystaniu z ich praw.

Poprawka

(18) W 2013 roku obchodzona będzie 20. rocznica ustanowienia obywatelstwa Unii w Traktacie z Maastricht, który wszedł w życie w dniu 1 listopada 1993 r. W Europejskim Roku Obywateli realizowane będą działania następcze sprawozdania na temat obywatelstwa UE i planu działania na rzecz zakończenia usuwania pozostałych przeszkód stojących na drodze obywateli do korzystania z należnych im jako obywatelom Unii praw. W ramach przedmiotowego Europejskiego Roku wyeksponowane zostanie obywatelstwo Unii i płynące z niego konkretne korzyści dla obywateli, między innymi poprzez zademonstrowanie rzeczywistego wpływu polityki Unii na życie wszystkich obywateli, zwłaszcza w zakresie usuwania barier w korzystaniu z ich praw. ***Pełne urzeczywistnienie rynku wewnętrznego oraz aktywne i właściwe stosowanie prawodawstwa Unii we wszystkich obszarach dotyczących prawa do swobodnego przemieszczania się, z uwzględnieniem wymiaru społecznego i wpływu na rynek pracy, są niezbędne do zwiększenia mobilności obywateli Unii.***

Poprawka 32

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 18 a preambuły (nowy)

(18a) Obywatele Unii pochodzący z nowych państw członkowskich nadal częściowo podlegają przejściowym przepisom w zakresie prawa do swobodnego zatrudnienia i przebywania w innym państwie członkowskim. Korzystne doświadczenia tych państw, które nie zastosowały okresów przejściowych, pokazują, że swoboda przemieszczania się pracowników w Unii nie wywiera niekorzystnego wpływu na rynek pracy ani na wynagrodzenia.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 19 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(19) Informowanie o prawach obywateli, w tym o prawach wyborczych przysługujących im w państwie członkowskim zamieszkania, ma również duże znaczenie w obliczu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. Wpływ takich działań informacyjnych zostanie spotęgowany przez ścisłą koordynację i wykorzystanie synergii z odpowiednimi działaniami realizowanymi przez inne instytucje UE, w szczególności Parlament Europejski oraz państwa członkowskie w ramach przygotowań do wyborów.

Poprawka

(19) Informowanie o prawach obywateli, w tym o prawach wyborczych przysługujących im w państwie członkowskim zamieszkania, ma również duże znaczenie w obliczu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. Wpływ takich działań informacyjnych zostanie spotęgowany przez ścisłą koordynację i wykorzystanie synergii z odpowiednimi działaniami realizowanymi przez inne instytucje UE, w szczególności Parlament Europejski oraz państwa członkowskie w ramach przygotowań do wyborów. **Szeroko zakrojone i skuteczne informowanie o zagadnieniach Unii za pośrednictwem publicznych nadawców telewizyjnych, radiowych i dostawców internetu we wszystkich państwach członkowskich oraz wzmocniona współpraca mediów (na przykład z kanałem Euronews) skutecznie poprawiłaby przepływ informacji do obywateli.**

Poprawka 34

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 22 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(22) Główna odpowiedzialność za podnoszenie świadomości obywateli w odniesieniu do ich praw jako obywateli Unii spoczywa na państwach członkowskich; **działania** na szczeblu unijnym uzupełniają działania krajowe w tym zakresie, na co zwrócono uwagę w deklaracji politycznej „Partnerski proces komunikowania na temat Europy”, podpisanej w dniu 22 października 2008 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję.

Poprawka

(22) Główna odpowiedzialność za podnoszenie świadomości obywateli w odniesieniu do ich praw jako obywateli Unii spoczywa na państwach członkowskich, **które powinny w pełnym zakresie realizować swoje zobowiązania i dowieść, że są świadome spoczywającej na nich odpowiedzialności za wspólną Unię. Obejmuje to towarzyszący działaniom intensywny przepływ informacji oraz ukierunkowane informowanie o działalności instytucji unijnych. Działania** na szczeblu unijnym uzupełniają działania krajowe w tym zakresie, na co zwrócono uwagę w deklaracji politycznej „Partnerski proces komunikowania na temat Europy”, podpisanej w dniu 22 października 2008 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję

Poprawka 35

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret pierwsze

Tekst proponowany przez Komisję

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, o gwarantowanych im prawach w sytuacjach transgranicznych, w tym prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii;

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania, **studiowania i podejmowania pracy** na terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, o gwarantowanych im prawach w sytuacjach transgranicznych, w tym prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym **oraz w demokratycznym kształtowaniu opinii** w Unii;

Poprawka 36

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie

Tekst proponowany przez Komisję

– informowanie obywateli Unii o tym, w jaki sposób mogą oni rzeczywiście skorzystać z praw i polityki UE, mieszkając w innym państwie członkowskim, a także stymulowanie ich aktywnego udziału w forach obywatelskich dotyczących polityki *i* zagadnień unijnych;

Poprawka

– informowanie obywateli Unii o tym, w jaki sposób mogą oni rzeczywiście skorzystać z praw i polityki UE, mieszkając *i pracując* w innym państwie członkowskim, *jak mogą skutecznie korzystać z przysługujących im praw*, a także stymulowanie ich aktywnego udziału w forach obywatelskich dotyczących polityki, zagadnień unijnych *oraz procesów politycznych*;

Poprawka 37

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– *zwiększenie świadomości obywateli w zakresie ryzyka związanego z nielegalną pracą oraz korzyści wynikających z podjęcia legalnego zatrudnienia w odniesieniu do podatków, zabezpieczenia społecznego, prawa do szkoleń zawodowych, praw obywatelskich, zakwaterowania, łączenia rodzin, dostępu dzieci do nauki i praktyk za pomocą istniejących instrumentów (EURES itp.);*

Poprawka 38

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie

Tekst proponowany przez Komisję

– pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału prawa do swobodnego przemieszczania się, jako niezbywalnego

Poprawka

– pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału prawa do swobodnego przemieszczania się *i jego egzekwowania*

aspektu obywatelstwa Unii, w szczególności w zakresie wzmacniania spójności społecznej oraz wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami Unii, a także umacniania więzi między obywatelami a Unią.

przez państwa członkowskie, jako niezbywalnego aspektu obywatelstwa Unii i podstawowej swobody, z której można korzystać bez dyskryminacji ze względu na pochodzenie lub przynależność etniczną, w szczególności w zakresie wzmacniania spójności i integracji społecznej, zatrudnienia i jakości kształcenia, oraz wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami Unii, a także umacniania więzi między obywatelami a Unią.

Poprawka 39

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– wspieranie działań w zakresie zwalczania dyskryminacji ze względu na pochodzenie w celu przeciwdziałania uprzedzeń, które mają niekorzystny wpływ na prawo obywateli do swobodnego przemieszczania się oraz na ich prawo do podejmowania pracy i do zamieszkania w innym państwie członkowskim.

Uzasadnienie

Informacje o prawach obywatelskich, społecznych i pracowniczych, dostępne obywatelom, są niewystarczające, co poważnie utrudnia swobodny przepływ pracowników w UE. Aby zapobiec wykorzystywaniu pracowników przez pracodawców, obywatele muszą być dobrze poinformowani o przysługujących im prawach, kiedy wyjeżdżają do innego państwa członkowskiego.

Poprawka 40

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 3 – ustęp -1 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-1. W 2012 r. Komisja zorganizuje w całej

Poprawka 41

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret pierwsze

Tekst proponowany przez Komisję

– kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, skierowane do ogółu społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców;

Poprawka

– ***organizowane przy aktywnym udziale partnerów społecznych*** kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, skierowane do ogółu społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców, ***przy czym należy zadbać o równe traktowanie i zapewnić brak dyskryminacji, zwłaszcza najsłabszym i znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji grupom społecznym;***

Poprawka 42

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret drugie

Tekst proponowany przez Komisję

– wymiana informacji, doświadczeń oraz dobrych praktyk pomiędzy organami administracji krajowej, regionalnej i lokalnej oraz innymi organizacjami;

Poprawka

– wymiana informacji, doświadczeń ***(korzystnych i niekorzystnych)*** oraz dobrych praktyk pomiędzy organami administracji krajowej, regionalnej i lokalnej oraz innymi organizacjami;

Poprawka 43

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret trzecie

Tekst proponowany przez Komisję

– konferencje oraz wydarzenia informujące o znaczeniu prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu i korzyściach

Poprawka

konferencje oraz wydarzenia informujące o znaczeniu prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu i korzyściach

z niego płynących oraz propagujące debatę na ten temat, a także informujące o prawach obywateli jako obywateli Unii;

z niego płynących oraz **przeszkodach w korzystaniu z niego, jak również** propagujące debatę na ten temat, a także informujące o prawach obywateli jako obywateli Unii;

Poprawka 44

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret piąte

Tekst proponowany przez Komisję

– wzmocnienie roli i widoczności wielojęzycznych portali internetowych Europe Direct i „Twoja Europa” jako kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji na temat praw obywateli UE;

Poprawka

– wzmocnienie roli i widoczności wielojęzycznych portali internetowych Europe Direct, „Twoja Europa” i **sieci EURES** jako kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji na temat praw obywateli UE **oraz rozważenie możliwości zawarcia w nich informacji dotyczących praw pracowników i ich rodzin w danym kraju zatrudnienia, jak również informacji o inicjatywach takich jak „Mobilna młodzież”, zważywszy na coraz powszechniejsze korzystanie z narzędzi komunikacji cyfrowej oraz sieci społecznościowych.**

Poprawka 45

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– **podkreślanie znaczenia instrumentu europejskiej inicjatywy obywatelskiej mającego umożliwić bezpośredni udział obywateli w kształtowaniu polityki unijnej;**

Poprawka 46

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zdecydowane zachęcanie do obszernego i obiektywnego informowania o działalności instytucji unijnych w państwach członkowskich;

Poprawka 47

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste c (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– lepsze wyjaśnienie obywatelom prawa do wnoszenia petycji do Parlamentu Europejskiego i prawa do wystąpienia do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;

Poprawka 48

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste d (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– kampanie informacyjne na rzecz wzmocnienia roli Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego oraz Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;

Poprawka 49

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste e (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– unowocześnienie strony internetowej EURES służące zwiększeniu łatwości jej

obsługi oraz usprawnieniu jej regularnej aktualizacji, a także kampanie informacyjne umożliwiające zwiększenie jej widoczności;

Poprawka 50

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste f (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– kampanie informacyjne służące zwiększeniu widoczności, dostępności i wielojęzyczności strony internetowej NARIC poświęconej uznawaniu dyplomów i kwalifikacji;

Poprawka 51

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Podczas wdrażania inicjatyw, o których mowa w art. 3 ust. 1, Komisja Europejska i państwa członkowskie gwarantują aktywny udział przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, na przykład partnerów społecznych.

Poprawka 52

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Komisja i państwa członkowskie ***mogą uznać***, że także ***inne*** działania wpisują się w cele Europejskiego Roku i zezwolić na używanie nazwy Europejskiego Roku do promowania tych działań, o ile przyczyniają się one do osiągnięcia celów

3. Komisja i państwa członkowskie ***uznają***, że także ***dodatkowe*** działania wpisują się w cele Europejskiego Roku i zezwolić na używanie nazwy Europejskiego Roku do promowania tych działań, o ile przyczyniają się one do osiągnięcia celów

określonych w art. 2.

określonych w art. 2.

Poprawka 53

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 4 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja współpracuje również ściśle z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

Poprawka

Komisja współpracuje również ściśle z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym ***i partnerami społecznymi.***

Poprawka 54

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 4 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja zwołuje spotkania przedstawicieli europejskich organizacji lub organów działających w dziedzinie obrony praw obywateli oraz zainteresowanymi stronami, aby wspierały one Komisję w realizacji Europejskiego Roku na szczeblu unijnym.

Poprawka

Komisja zwołuje spotkania przedstawicieli europejskich organizacji lub organów działających w dziedzinie obrony praw obywateli oraz zainteresowanymi stronami, aby wspierały one Komisję w realizacji Europejskiego Roku na szczeblu unijnym. ***W tym celu Komisja ściśle współpracuje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obywatelami.***

Komisja również ściśle współpracuje z organizacjami reprezentującymi szczególne grupy odbiorców, na przykład osoby niepełnosprawne, słabsze grupy, obywateli państw trzecich, Romów lub obywateli państw ubiegających się o członkostwo.

Poprawka 55

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 5a

Komisja Europejska i Rada Europejska zapewnią odpowiednie środki budżetowe umożliwiające skuteczną realizację Europejskiego Roku Obywateli i wymaganych w tym celu działań w państwach członkowskich, aby zagwarantować realizację założonych celów.

Poprawka 56

**Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 8 – ustęp 1**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie na temat wykonania, wyników i ogólnej oceny inicjatyw przewidzianych w niniejszej decyzji.

Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie na temat wykonania, wyników i ogólnej oceny inicjatyw przewidzianych w niniejszej decyzji, ***które będzie podstawą przyszłych strategii politycznych Unii, środków i działań w tej dziedzinie. W oparciu o doświadczenia zdobyte w ramach Europejskiego Roku Obywateli, w sprawozdaniu przedstawione zostaną również koncepcje i propozycje dotyczące lepszego informowania obywateli o ich prawach, nawet po zakończeniu Europejskiego Roku.***

PROCEDURA

Tytuł	Europejski Rok Obywateli (2013)		
Odsyłacze	COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD)		
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 13.9.2011		
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	Dyrekcja Generalna EMPL 13.9.2011		
Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej Data powołania	Inês Cristina Zuber 15.9.2011		
Poprzednia sprawozdawczyni komisji opiniodawczej	Ilda Figueiredo		
Rozpatrzenie w komisji	5.12.2011	25.1.2012	29.2.2012
Data przyjęcia	1.3.2012		
Wynik głosowania końcowego	+: -: 0:	38 2 2	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Konstantinos Poupakis, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Andrea Zanoni, Inês Cristina Zuber		
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Georges Bach, Malika Benarab-Attou, Kinga Göncz, Jan Kozłowski, Svetoslav Hristov Malinov, Ramona Nicole Mănescu, Gabriele Zimmer		
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Phil Bennion, Silvia-Adriana Țicău		

1.3.2012

OPINIA KOMISJI KULTURY I EDUKACJI

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)
(COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Marie-Christine Vergiat

POPRAWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 1 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu ustanawia obywatelstwo Unii jako dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na

Poprawka

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu ustanawia obywatelstwo Unii jako dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, **a nie jako jego zastąpienie**, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się

terytorium państw członkowskich. Prawo obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest również zapisane w art. 21 Traktatu.

i przebywania na terytorium państw członkowskich. Prawo obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest również zapisane w art. 21 Traktatu.

Poprawka 2
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 1 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1a) Obywatele i reprezentujące ich stowarzyszenia są podstawą funkcjonowania Unii, jak przewidziano w art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej, które podkreślają znaczenie wszystkich aspektów demokracji uczestniczącej.

Poprawka 3
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 1 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1b) Podstawowe prawa wynikające z obywatelstwa Unii wiążą się również z europejskim wymiarem edukacji, w szczególności poprzez wspieranie wielojęzyczności oraz mobilność zarówno studentów i wykładowców, jak i osób odbywających szkolenia zawodowe i szkoleniowców, co wyraźnie określają art. 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Poprawka 4
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 1 c preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1c) Unia powinna dla dobra obywateli uwzględniać kulturę we wszystkich prowadzonych przez siebie działaniach, tak aby wspierać wzajemne poszanowanie między kulturami, propagować

różnorodność, chronić wspólne dziedzictwo kulturowe i zwiększać wiedzę o historii narodów europejskich, zgodnie z art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 2 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(2) Wejście w życie traktatu lizbońskiego wzmacnia status obywatelstwa Unii Europejskiej oraz uzupełnia prawa z nim związane, w tym przez wprowadzenie nowego prawa inicjatywy obywatelskiej, która umożliwia jednemu milionowi **obywateli, ze znacznej liczby** państw członkowskich, wezwanie Komisji do przedstawienia projektu aktu prawnego w dziedzinach objętych zakresem kompetencji Unii.

Poprawka

(2) Wejście w życie traktatu lizbońskiego wzmacnia status obywatelstwa Unii Europejskiej oraz uzupełnia prawa z nim związane, w tym przez wprowadzenie nowego prawa inicjatywy obywatelskiej, która umożliwia **nie mniej niż** jednemu milionowi **kwalifikujących się sygnatariuszy pochodzących z co najmniej jednej czwartej wszystkich** państw członkowskich wezwanie Komisji do przedstawienia projektu aktu prawnego w dziedzinach objętych zakresem kompetencji Unii.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 3 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W preambule Karty zapisano, że Unia, „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”. Rozdział V Karty ustanawia „prawa obywateli”, w tym, w jej art. 45, prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

Poprawka

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W preambule Karty zapisano, że Unia, „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”. Rozdział V Karty ustanawia prawa obywateli, w tym, w jej art. 45, prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, **oraz,**

w jej art. 41, prawo do zwracania się pisemnie do instytucji Unii w jednym z języków traktatów i otrzymania odpowiedzi w tym samym języku.

Poprawka 7
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 3 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3a) Jak stanowi preambuła Karty, Unia Europejska opiera się na niepodzielnych i uniwersalnych wartościach godności osoby ludzkiej, wolności, równości i solidarności, które mają podstawowe znaczenie dla korzystania z obywatelstwa. Ponadto Unia przyczynia się do ochrony i rozwoju tych wspólnych wartości w poszanowaniu różnorodności kultur i tradycji narodów Europy, a także do zagwarantowania wolności wypowiedzi i informacji, prawa do nauki, wolności sztuki i badań naukowych oraz wolności akademickiej.

Poprawka 8
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 3 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3b) Konwencja UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego z dnia 20 października 2005 r. (Konwencja) określa, że różnorodność kulturowa odgrywa ważną rolę w korzystaniu z praw człowieka i podstawowych swobód oraz w zapewnieniu spójności społecznej. W art. 10 Konwencji państwa członkowskie i Unia zobowiązują się do wspierania i rozwijania zrozumienia wagi, jaką mają ochrona i propagowanie różnorodności form ekspresji kulturowej, m.in. poprzez programy edukacyjne i uwrażliwianie w

większym stopniu opinii publicznej.

Poprawka 9
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 4 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4a) Rada Europy od momentu powstania odgrywa dynamiczną rolę w dziedzinie edukacji i kultury poprzez wspieranie i tworzenie europejskich sieci kulturalnych, dialog międzykulturowy oraz promowanie różnorodności językowej. Unia powinna w związku z tym rozwijać synergię z działaniami Rady Europy w tej dziedzinie i propagować w szczególności – w ramach Roku Europejskiego 2013 – zalecenia Rady Europy z maja 2010 r. przedstawione w Karcie nauczania w zakresie demokratycznego obywatelstwa i praw człowieka.

Poprawka 10
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 6 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6a) Od przyjęcia traktatu z Maastricht, w którym określono szczegółowe zasady wkładu Unii w politykę w zakresie edukacji, kultury i młodzieży, głównym celem programów realizowanych przez Komisję Europejską jest ułatwianie spotkań i wymiany między obywatelami mieszkającymi w Unii, a także wspieranie dialogu oraz wzajemnego zrozumienia i szacunku. W kontekście Roku Europejskiego należy rozwijać te programy, aby uwzględnić kulturowy i edukacyjny wymiar obywatelstwa europejskiego.

Poprawka 11
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 6 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6b) Pod warunkiem że będzie dostępna dla wszystkich, edukacja odgrywa kluczową rolę w kształceniu przyszłych obywateli, umożliwiając im zdobycie solidnych podstaw w postaci wiedzy ogólnej, w tym wypracowanie krytycznego stosunku zarówno do integracji europejskiej, jak i do historii i kultur narodów europejskich. Z tego punktu widzenia edukacja obywatelska ma zasadnicze znaczenie, aby umożliwić jednostkom pełny udział w życiu demokratycznym, społecznym i kulturalnym oraz pozwolić im już w najmłodszym wieku czuć się w pełni obywatelami Unii.

Poprawka 12
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 6 c preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6c) Pozaformalna i nieformalna edukacja odgrywa podstawową rolę zarówno w przygotowaniu do bycia obywatelem, jak i w korzystaniu z obywatelstwa, ponieważ sprzyja emancypacji jednostek, wspiera solidarność i wzajemne zrozumienie oraz zwiększa spójność społeczną. Europejski Rok Obywateli powinien zatem stanowić przedłużenie Europejskiego Roku Wolontariatu (2011). W tym kontekście ważne jest, by zachęcać do uznawania zaangażowania wolontariuszy, wykorzystywania zdobytych w tej dziedzinie kompetencji i umiejętności oraz usuwania przeszkód napotykanym w sprawach transgranicznych, w tym dotyczących państw trzecich i jej

obywateli, a w szczególności zamieszkałych na terytorium Unii. Uznanie statusu stowarzyszenia europejskiego jest również ważne i może ponadto ułatwić realizację projektów transgranicznych.

Poprawka 13
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 6 d preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6d) Korzystanie z obywatelstwa pociąga za sobą pełne korzystanie z praw socjalnych, gospodarczych i kulturalnych, a także oznacza w szczególności uznawanie różnorodności form ekspresji kulturalnej i rozwój działań kulturalnych, które umożliwiają udział wszystkich grup społecznych, w tym grup najsłabszych (takich jak osoby niepełnosprawne, osoby ze środowisk migracyjnych i osoby znajdujące się w najbardziej niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej).

Poprawka 14
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 6 e preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6e) Wolność myśli, słowa i informacji oraz różnorodność i niezależność środków masowego przekazu to podstawowe zasady korzystania z obywatelstwa. Przekazując informacje, instytucje unijne, a zwłaszcza Komisja, powinny w większym stopniu koncentrować się na konieczności informowania jak największej liczby osób i zrozumieniu informacji przez jak największą liczbę osób. Komisja powinna w większej mierze angażować przedstawicieli władz lokalnych, regionalnych i krajowych, punkty informacyjne instytucji unijnych w

państwach członkowskich, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i środki masowego przekazu, w tym lokalne i regionalne środki masowego przekazu, aby pomóc obywatelom lepiej zrozumieć wpływ polityki europejskiej na politykę krajową i lokalną oraz umożliwić im lepsze utożsamianie się z nią.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 6 f preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6f) Poczynając od 1979 r., kiedy odbyły się pierwsze wybory bezpośrednie, Parlament Europejski pełni funkcję bezpośredniego łącznika pomiędzy obywatelami i Unią. Posłowie do Parlamentu Europejskiego odgrywają kluczową rolę w informowaniu o prawach i korzyściach wynikających z obywatelstwa Unii oraz w akcentowaniu obaw obywateli przy formułowaniu strategii politycznych.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 7 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników pomagają w szczególności zapobiegać skutkom zmian demograficznych na rynku pracy, jednocześnie zwiększając szanse na zatrudnienie i poprawiając konkurencyjność europejskiego przemysłu. Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja. Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników pomagają w szczególności zapobiegać skutkom zmian demograficznych na rynku pracy, jednocześnie zwiększając szanse na zatrudnienie, poprawiając konkurencyjność europejskiego przemysłu i, w perspektywie długoterminowej, wspierając badania i innowacje w Unii. Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja.

towarów i usług, lub prawa pasażerów i turystów. Ułatwienie swobodnego przemieszczania się ma zatem potencjał zwiększający możliwości obywateli do pełnego korzystania z jednolitego rynku, a jednocześnie jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego.

Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do towarów i usług, lub prawa pasażerów i turystów. Ułatwienie swobodnego przemieszczania się ma zatem potencjał zwiększający możliwości obywateli do pełnego korzystania z jednolitego rynku, a jednocześnie jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego. ***Ponadto przyczynia się do zwiększenia zakresu kompetencji społecznych i kulturalnych obywateli Unii oraz do zmniejszenia barier językowych.***

Poprawka 17

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 8 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(8) Prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich jest wysoko cenione przez obywateli Unii jako główne prawo indywidualne wynikające z obywatelstwa Unii. Jako takie, wskazuje ono na lepsze zrozumienie wartości integracji europejskiej i wspiera uczestnictwo obywateli w kształtowaniu Unii Europejskiej. Obywatele, którzy podróżują do innych państw członkowskich lub osiadają w nich, stają się świadomi szerokiego zakresu praw, gwarantowanych im na mocy przepisów UE w sytuacjach o charakterze transgranicznym oraz korzystają z nich. Korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu nadaje praktyczny wymiar obywatelstwu Unii.

Poprawka

(8) Prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich jest wysoko cenione przez obywateli Unii jako główne prawo indywidualne wynikające z obywatelstwa Unii. Jako takie, wskazuje ono na lepsze zrozumienie wartości integracji europejskiej i wspiera uczestnictwo obywateli w kształtowaniu Unii Europejskiej. Obywatele, którzy podróżują do innych państw członkowskich lub osiadają w nich, stają się świadomi szerokiego zakresu praw, gwarantowanych im na mocy przepisów UE w sytuacjach o charakterze transgranicznym oraz korzystają z nich. ***Jednak aby umożliwić korzystanie z tych praw, należy stworzyć więcej punktów informacyjnych, zwłaszcza w regionach przygranicznych, i wyposażyć je w przejrzyste i łatwo dostępne strony internetowe.*** Korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu nadaje praktyczny wymiar obywatelstwu Unii.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Pomimo faktu, że prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z tego prawa w praktyce. Poza niepewnością co do korzyści wynikających z mobilności, obywatele UE uważają, że życie i praca w innym państwie członkowskim Unii wiążą się ze zbyt wieloma przeszkodami praktycznymi.

Poprawka

(9) Pomimo faktu, że prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z tego prawa w praktyce. Poza niepewnością co do korzyści wynikających z mobilności, obywatele UE uważają, że życie, praca i nauka w innym państwie członkowskim Unii wiążą się ze zbyt wieloma przeszkodami praktycznymi. ***Dotyczy to zwłaszcza obywateli zamieszkujących regiony położone blisko granic wewnętrznych, gdzie szczególnie często zdarza się, że miejsce zamieszkania i miejsce pracy znajdują się w różnych państwach członkowskich. Aby wzmocnić spójność gospodarczą i społeczną, konieczne jest zatem rozpowszechnianie przejrzystszych i łatwiej dostępnych informacji na temat „transgranicznych miejsc pracy”. Pilnie należy też ułatwić dostęp do rekrutacji specjalistów poprzez bardziej regularną i przejrzystą dla osób poszukujących pracy wymianę informacji pomiędzy państwami członkowskimi.***

Poprawka 19

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9a) Mobilność studentów i pracowników naukowych otrzymała silne wsparcie m.in. w ramach programu „Uczenie się przez

całe życie”. Niemniej jednak nadal występują istotne przeszkody dla mobilności, w szczególności w formie praw socjalnych, zdolności finansowej i stereotypów społeczno-kulturowych, a w dziedzinie wzajemnego uznawania dyplomów i kwalifikacji jest jeszcze wiele do zrobienia.

Poprawka 20
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 9 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9b) Swoboda przemieszczania się podmiotów z sektora kultury, a zwłaszcza artystów, odgrywa decydującą rolę w odkrywaniu różnych form ekspresji kulturalnej, zrozumieniu i poszanowaniu innych. Należy zatem w dużym stopniu ułatwiać przepływ tych podmiotów, w tym również poprzez wprowadzanie doraźnych procedur oraz działanie na rzecz uznania statusu artystów na szczeblu europejskim.

Poprawka 21
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 11 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11) Jako że prawo do swobodnego przemieszczania się znacznie poprawia jakość życia obywateli, konieczne jest, aby informacje o istnieniu tego prawa i o warunkach korzystania z niego były dostępne jak najszerszemu gronu osób. Wysiłki na rzecz rozpowszechniania informacji powinny być podejmowane w całej Unii, gdyż potencjalnymi beneficjentami tego prawa są wszyscy jej obywatele.

(11) Jako że prawo do swobodnego przemieszczania się znacznie poprawia jakość życia obywateli, konieczne jest, aby **łatwo dostępne i przejrzyste** informacje o istnieniu tego prawa i o warunkach korzystania z niego były dostępne jak najszerszemu gronu osób. Wysiłki na rzecz rozpowszechniania informacji powinny być podejmowane w całej Unii, gdyż potencjalnymi beneficjentami tego prawa są wszyscy jej obywatele.

Poprawka 22
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 15 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Zasadnicze znaczenie w tym względzie ma wiedza na temat praw wyborczych gwarantowanych obywatelom Unii. Powinni oni być w pełni świadomi przysługujących im praw do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim zamieszkania. Jednocześnie udział w życiu politycznym może przyczynić się do integracji obywateli Unii w społeczeństwie, w państwie członkowskim, które wybrali na miejsce zamieszkania.

Poprawka

(15) Zasadnicze znaczenie w tym względzie ma wiedza na temat praw wyborczych gwarantowanych obywatelom Unii. Powinni oni być w pełni świadomi przysługujących im praw do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim zamieszkania. ***Powinni oni od najmłodszych lat zdobywać wiedzę o historii Europy i jej narodów, jak i wiedzę o instytucjach Unii, aby móc w pełni uczestniczyć w procesach integracji europejskiej.*** Jednocześnie udział w życiu politycznym może przyczynić się do integracji obywateli Unii w społeczeństwie, w państwie członkowskim, które wybrali na miejsce zamieszkania.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 16 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Wiedza obywateli o indywidualnych korzyściach wynikających z tych praw oraz korzyściach dla społeczeństwa może również przyczynić się do większego poczucia przynależności do Unii i zaangażowania w realizację jej celów.

Poprawka

(16) Wiedza obywateli o indywidualnych korzyściach wynikających z tych praw oraz korzyściach dla społeczeństwa może również przyczynić się do większego poczucia przynależności do Unii i ***jej wspólnego dziedzictwa kulturowego jako elementu łączącego oraz do*** zaangażowania w realizację jej celów.

Poprawka 24
Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 17 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r.

Poprawka

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r.

będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw związanych z obywatelstwem Unii, a tym samym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się.

będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw *i obowiązków* związanych z obywatelstwem Unii *oraz do określenia przeszkód utrudniających skuteczne korzystanie z tych praw*, a tym samym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się, *w szczególności poprzez zaangażowanie przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. Trzeba będzie poczynić szczególne starania na rzecz młodzieży, studentów i nauczycieli, podmiotów sektora kulturalnego i środków masowego przekazu, zważywszy że grupy te mogą dotrzeć do szerokiej publiczności.*

Poprawka 25

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 18 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(18) W 2013 roku obchodzona będzie 20. rocznica ustanowienia obywatelstwa Unii w Traktacie z Maastricht, który wszedł w życie w dniu 1 listopada 1993 r. W Europejskim Roku Obywateli realizowane będą działania następcze sprawozdania na temat obywatelstwa UE i planu działania na rzecz zakończenia usuwania pozostałych przeszkód stojących na drodze obywateli do korzystania z należnych im jako obywatelom Unii praw. W ramach przedmiotowego Europejskiego Roku wyeksponowane zostanie obywatelstwo Unii i płynące z niego konkretne korzyści dla obywateli, między innymi poprzez zademonstrowanie rzeczywistego wpływu polityki Unii na życie wszystkich obywateli, zwłaszcza w zakresie usuwania barier w korzystaniu z ich praw.

Poprawka

(18) W 2013 roku obchodzona będzie 20. rocznica ustanowienia obywatelstwa Unii w Traktacie z Maastricht, który wszedł w życie w dniu 1 listopada 1993 r. W Europejskim Roku Obywateli realizowane będą działania następcze sprawozdania na temat obywatelstwa UE i planu działania na rzecz zakończenia usuwania pozostałych przeszkód stojących na drodze obywateli do korzystania z należnych im jako obywatelom Unii praw. W ramach przedmiotowego Europejskiego Roku wyeksponowane zostanie obywatelstwo Unii i płynące z niego konkretne korzyści dla obywateli, między innymi poprzez zademonstrowanie rzeczywistego wpływu polityki Unii na życie wszystkich obywateli, zwłaszcza w zakresie usuwania barier w korzystaniu z ich praw *i podtrzymywania otwartego, przejrzystego i stałego dialogu ze zorganizowanym*

społeczeństwem obywatelskim, pobudzając w ten sposób obywateli do udziału w życiu społecznym i w procesie podejmowania decyzji, przy jednoczesnym podkreśleniu wspólnych podstawowych wartości obywatelskich Europy.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 21 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Planowany Europejski Rok powinien w pełni wykorzystać istniejące narzędzia demokracji uczestniczącej oraz prawa zapisane w art. 10 oraz 11 Traktatu o Unii Europejskiej, aby stymulować zaangażowanie obywateli w proces realizacji planu działania na 2013 r. na rzecz usuwania przeszkód, umożliwiające im korzystanie z ich praw oraz, bardziej ogólnie, ich zaangażowanie w kształtowanie polityki Unii, która umożliwi realizację tych praw. Centralną rolę w tym zakresie odgrywać będą europejskie organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Poprawka

(21) Planowany Europejski Rok powinien w pełni wykorzystać istniejące narzędzia demokracji uczestniczącej oraz prawa zapisane w art. 10 oraz 11 Traktatu o Unii Europejskiej, aby stymulować zaangażowanie obywateli w proces realizacji planu działania na 2013 r. na rzecz usuwania przeszkód, umożliwiające im korzystanie z ich praw oraz, bardziej ogólnie, ich zaangażowanie w kształtowanie polityki Unii, która umożliwi realizację tych praw. Centralną rolę w tym zakresie odgrywać będą europejskie organizacje społeczeństwa obywatelskiego. ***Z tego względu należy promować zwłaszcza oparte na praktyce organizacje i projekty, które wiążą się ze społeczeństwem obywatelskim.***

Poprawka 27

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 25 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(25) ***Finansowanie przez Unię innych działań*** niż działania finansowane z budżetu Europejskiego Roku ***może odbywać*** się w ramach istniejących unijnych programów lub funduszy strukturalnych, ***w szczególności w ramach programów „Europa dla obywateli” oraz***

Poprawka

(25) ***Należy tutaj jednocześnie, równoległe z Europejskim Rokiem, wykorzystać inne działania*** niż działania finansowane z budżetu Europejskiego Roku, ***które przyczyniają się do realizacji jego celów i są finansowane przez Unię*** w ramach istniejących unijnych programów lub

„Prawa podstawowe i obywatelstwo”,

funduszy strukturalnych, *takich jak programy* „Europa dla obywateli”, „Prawa podstawowe i obywatelstwo”, „*Uczenie się przez całe życie*”, „*Młodzież w działaniu*”, „*Kultura*” i „*MEDIA*”,

Poprawka 28
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Ogólnym celem Europejskiego Roku jest *zwiększenie świadomości na temat praw wynikających z posiadania obywatelstwa Unii, aby pomóc obywatelom w pełni korzystać z ich prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich*. W tym kontekście głównym zadaniem realizowanym podczas Europejskiego Roku jest zapewnianie możliwości aktywności obywatelskiej *oraz* dostępu do praw obywatelom *mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż państwo pochodzenia*, studentom, pracownikom, konsumentom oraz dostawcom towarów i usług w *całej Unii*.

Poprawka 29
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret pierwsze

Tekst proponowany przez Komisję

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, o gwarantowanych im prawach w

Poprawka

Ogólnym celem Europejskiego Roku jest *lepszemu zrozumieniu i pogłębieniu koncepcji obywatelstwa Unii w różnych jego aspektach, w tym w aspekcie kulturowym i edukacyjnym, oraz określenie przeszkód utrudniających skuteczne korzystanie z praw związanych z obywatelstwem Unii, aby umożliwić obywatelom korzystanie z wszystkich przysługujących im praw i pełny udział w życiu demokratycznym państw członkowskich i Unii*. W tym kontekście głównym zadaniem realizowanym podczas Europejskiego Roku jest zapewnianie możliwości aktywności obywatelskiej *i politycznej*, dostępu do praw, *możliwości wymiany i mobilności wszystkim* obywatelom, *w tym zwłaszcza* studentom, pracownikom, konsumentom oraz dostawcom towarów i usług *niezależnie od tego, w jakim państwie członkowskim mieszkają*.

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, o gwarantowanych im prawach w

sytuacjach transgranicznych, w tym prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii;

sytuacjach transgranicznych, w tym prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii, *a w szczególności o przysługującym im prawie do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach lokalnych w państwie członkowskim zamieszkania, co umożliwi im określenie i pokonanie przeszkód utrudniających im korzystanie z tych praw;*

Poprawka 30

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret pierwsze a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o Parlamencie Europejskim i zakresie jego uprawnień w procesie legislacyjnym oraz o wyraźnej reprezentacyjnej roli posłów do Parlamentu Europejskiego wybieranych w wyborach lokalnych;

Poprawka 31

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret pierwsze b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o narzędziach demokracji bezpośredniej, takich jak inicjatywa obywatelska i konsultacje społeczne, oraz zachęcanie ich do aktywnego uczestnictwa w życiu politycznym Unii. Konsultacje społeczne przeprowadza się we wszystkich językach urzędowych oraz w sposób proaktywny obejmujący współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, co ma służyć znaczącemu podniesieniu poziomów uczestnictwa;

Poprawka 32
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– upowszechnianie w społeczeństwie, a zwłaszcza wśród młodzieży, wiedzy na temat programów Unii w dziedzinie edukacji i kultury oraz ułatwianie im tym samym dostępu do obywatelstwa Unii, w szczególności poprzez zapewnienie jak największej liczbie osób udziału w tych programach;

Poprawka 33
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– tworzenie sieci i narzędzi służących komunikowaniu i informowaniu we wszystkich językach europejskich na temat polityki prowadzonej na poziomie europejskim i jej wpływu na życie codzienne, w tym sieci i narzędzi umożliwiających pogłębianie dialogu z instytucjami Unii i wywieranie wpływu na politykę;

Poprawka 34
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie c (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– ułatwianie młodym osobom udziału w tworzeniu polityki prowadzonej na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim, np. poprzez tworzenie platform internetowych i innego rodzaju platform pozwalających im na wyrażanie swojego stanowiska w bardziej zdecydowany sposób;

Poprawka 35
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie d (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– tworzenie warunków sprzyjających organizowaniu przez podmioty sektora kultury wydarzeń dla obywateli w placówkach kulturalno-oświatowych, w tym na obszarach oddalonych, aby pokazać rolę, jaką działalność kulturalna odgrywa w korzystaniu z obywatelstwa;

Poprawka 36
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału prawa do swobodnego przemieszczania się, jako niezbywalnego aspektu obywatelstwa Unii, w *szczególności* w zakresie wzmocnienia spójności społecznej oraz wzajemnego zrozumienia *pomiędzy obywatelami* Unii, *a także umacniania więzi między obywatelami a Unią.*

– pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału prawa do swobodnego przemieszczania się, jako niezbywalnego aspektu obywatelstwa Unii, *ale także zwiększanie świadomości na temat istniejących jeszcze ograniczeń w korzystaniu z praw wynikających z obywatelstwa Unii, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości* w zakresie wzmocnienia spójności społecznej, *różnorodności kulturowej* oraz wzajemnego zrozumienia *i poszanowania wśród wszystkich osób mieszkających w Unii.*

Poprawka 37
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret pierwsze

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, skierowane do ogółu społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców;

– kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, skierowane do ogółu społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców, *we współpracy*

z organami władz lokalnych, regionalnych i krajowych oraz stowarzyszeniami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego działającymi zwłaszcza na szczeblu unijnym;

Poprawka 38

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret drugie

Tekst proponowany przez Komisję

– wymiana informacji, doświadczeń oraz dobrych praktyk pomiędzy organami administracji krajowej, regionalnej i lokalnej oraz innymi organizacjami;

Poprawka

– wymiana informacji, doświadczeń oraz dobrych praktyk pomiędzy organami administracji krajowej, regionalnej i lokalnej, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi organizacjami;

Poprawka 39

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret trzecie

Tekst proponowany przez Komisję

– konferencje oraz wydarzenia *informujące o znaczeniu* prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu i *korzyściach z niego płynących* oraz propagujące debatę na ten temat, *a także informujące o prawach obywateli jako obywateli Unii;*

Poprawka

– konferencje oraz wydarzenia – *organizowane wspólnie z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i dostępne dla możliwie największej liczby osób – uwrażliwiające obywateli na historię i integrację europejską, prowadzoną przez Unię politykę i jej wpływ na życie codzienne, korzyści płynące z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu – w tym kampanie promujące mobilność młodzieży – wymianę zwłaszcza w dziedzinie kultury i edukacji oraz bardziej ogólnie na prawa obywateli mieszkających w Unii, a także* propagujące debatę na ten temat;

Poprawka 40

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret trzecie a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– partnerstwa między regionami na rzecz propagowania działań w ramach Europejskiego Roku;

Poprawka 41

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret czwarte

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– wykorzystanie istniejących wielojęzycznych narzędzi demokracji uczestniczącej, aby **zachęcić obywateli do działań służących uzyskiwaniu konkretnych korzyści wynikających z ich praw oraz, bardziej ogólnie, do osiągnięcia celów** Europejskiego Roku;

– wykorzystanie **i rozpowszechnianie** istniejących wielojęzycznych narzędzi demokracji uczestniczącej, aby **pomóc obywatelom zrozumieć ich prawa oraz umożliwić im korzystanie z nich, zgodnie z celami** Europejskiego Roku;

Poprawka 42

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret czwarte a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– większe wykorzystanie łatwo dostępnych narzędzi komunikacji internetowej przez instytucje Unii w celu ułatwienia interaktywnej komunikacji z obywatelami;

Poprawka 43

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret piąte

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– wzmocnienie roli i widoczności wielojęzycznych portali internetowych Europe Direct i „Twoja Europa” jako kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji na temat praw obywateli UE;

– wzmocnienie roli i widoczności wielojęzycznych portali internetowych Europe Direct i „Twoja Europa”, **w tym rozpowszechniania informacji na temat mobilności wśród unijnych studentów,** jako kluczowych elementów

„pojedynczego punktu kontaktowego” w ramach systemu informacji na temat praw obywateli UE;

Poprawka 44
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret piąte a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– **zwiększenie roli i widoczności portalu „Europeana” oraz projektów europejskich posiadających znak dziedzictwa europejskiego i znak programu „Europejska Stolica Kultury”, aby umożliwić obywatelom pogłębianie wiedzy na temat historii i integracji europejskiej, a także aby wspierać wzajemne zrozumienie;**

Poprawka 45
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– wzmocnienie roli i widoczności narzędzi rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, aby umożliwić obywatelom Unii powszechniejsze z nich korzystanie i obronę ich praw.

– **znaczące** wzmocnienie roli i widoczności narzędzi **skutecznego** rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, aby umożliwić obywatelom Unii powszechniejsze z nich korzystanie i obronę ich praw.

Poprawka 46
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– **częstsze kontakty ze środkami masowego przekazu, zwłaszcza lokalnymi i regionalnymi, aby stworzyć warunki dla bardziej bezpośredniej komunikacji między obywatelem a instytucjami, oraz wykorzystywanie projektów i inicjatyw**

mających na celu propagowanie informacji o Unii skierowanych do ogółu społeczeństwa.

Poprawka 47

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wysiłków w celu stworzenia narzędzi, które umożliwią poprawę akademickiego uznawania dyplomów i okresów studiów, co pozwoli na niwelowanie przeszkód w mobilności studentów i osób poszukujących pracy.

Poprawka 48

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Władze publiczne, na wszystkich szczeblach sprawowania rządów oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, wprowadzają programy umożliwiające obywatelom innych państw członkowskich, mieszkających na ich terytorium, zdobywanie wiedzy niezbędnej do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym, kulturalnym i politycznym przyjmującego państwa członkowskiego.

Poprawka 49

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 3 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3b. Władze publiczne oferują skuteczną pomoc w celu umożliwienia pracownikom

migrującym rejestracji i spełnienia, bez nadmiernych trudności, wszystkich wymogów proceduralnych, niezbędnych, do umożliwienia im pełnego uczestnictwa w życiu gospodarczym przyjmującego państwa członkowskiego. Istotne jest to, aby obywatelstwo Unii służyło przyznawaniu konkretnych praw.

Poprawka 50

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja współpracuje z prezydencją Rady Unii Europejskiej, aby zapewnić widoczność działań realizowanych w ramach Europejskiego Roku.

Poprawka 51

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 4 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja zwołuje spotkania przedstawicieli europejskich organizacji lub organów działających w dziedzinie obrony praw **obywateli** oraz **zainteresowanymi stronami**, aby **wspierały one** Komisję w realizacji Europejskiego Roku na szczeblu unijnym.

Komisja zwołuje spotkania przedstawicieli europejskich organizacji, **stowarzyszeń społeczeństwa obywatelskiego** lub organów działających w dziedzinie **obywatelstwa i** obrony praw **obywatelskich, edukacji i kultury** oraz **zainteresowanych stron**, aby **wspierać** Komisję w realizacji Europejskiego Roku na szczeblu unijnym.

Poprawka 52

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*Artykuł 4a
Budżet*

Na Europejski Rok przeznaczają się budżet

w wysokości 5 000 000 EUR.

Poprawka 53

Wniosek dotyczący decyzji

Załącznik – punkt A – ustęp 2 – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych i drukowanych, które odzwierciedlają *treść określoną* w art. 2;

Poprawka

- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych i drukowanych *oraz specjalnych materiałów reklamowych*, które odzwierciedlają *cele określone* w art. 2;

PROCEDURA

Tytuł	Europejski Rok Obywateli (2013)	
Odsyłacze	COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD)	
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 13.9.2011	
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	CULT 13.9.2011	
sprawozdawca(y). Data powołania	Marie-Christine Vergiat 12.9.2011	
Rozpatrzenie w komisji	20.12.2011	24.1.2012
Data przyjęcia	29.2.2012	
Wynik głosowania końcowego	+: 26 -: 3 0: 0	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver	
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Heinz K. Becker, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Olga Sehnalová, Rui Tavares	
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Miguel Angel Martínez Martínez	

21.3.2012

OPINIA KOMISJI SPRAW KONSTITUCYJNYCH

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)
(COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Gerald Häfner

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Dnia 15 grudnia 2010 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję dotyczącą „Praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009) – skuteczne wdrażanie po wejściu w życie Traktatu z Lizbony” (P7_TA(2010)0483). W rezolucji tej Parlament Europejski wezwał Komisję do ogłoszenia roku 2013 „Europejskim rokiem obywatelstwa w celu rozpoczęcia debaty nad obywatelstwem europejskim i powiadomienia obywateli europejskich o przysługujących im prawach, w szczególności nowych prawach wynikających z wejścia w życie traktatu lizbońskiego”.

Odpowiedzią Komisji na żądanie Parlamentu jest obecny wniosek o podjęcie przez Parlament Europejski i Radę decyzji w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013 r.) (COM(2011)0489 final).

Podstawa prawna

Za podstawę prawną wniosku Komisja wybrała art. 21 ust. 2 TFUE, który stanowi, że jeżeli działanie Unii okazuje się konieczne do osiągnięcia tego celu (prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich), Parlament Europejski i Rada mogą przyjąć przepisy mające na celu ułatwienie wykonywania tych praw. Decyzję podejmuje się zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą. Pozostałe artykuły traktatów nie dają takiej bezpośredniej możliwości działania, a jeśli to czynią – jak w przypadku art. 25 TFUE – wymagana jest specjalna procedura prawodawcza.

Wybrana podstawa prawna jest jednak o tyle problematyczna, że ukierunkowuje działania głównie na prawa do swobodnego przemieszczania się ze szkodą dla pozostałych praw obywateli, zwłaszcza praw wynikających z traktatu lizbońskiego, o co wnosili Parlament w swojej rezolucji. W decyzji należy zatem jasno stwierdzić, że z prawa do swobodnego przemieszczania się nie można w pełni korzystać, jeżeli pomija się pozostałe prawa obywateli europejskich: prawa polityczne, gospodarcze i socjalne.

Działania

Należy rozszerzyć zakres programu działań, tak aby obejmował wszystkie prawa związane z obywatelstwem i sprzyjał aktywnemu i uczestniczającemu obywatelstwu.

Europejski Rok Obywateli powinien koncentrować się nie tylko na informowaniu obywateli o przysługujących im prawach, lecz również dać obywatelom możliwość wyrażenia żywionych przez nich wątpliwości i przedstawienia pomysłów – również dotyczących nowych praw, które uznają za potrzebne. Jego celem powinno być wzmocnienie i stymulowanie aktywnego i uczestniczącego obywatelstwa na wszystkich szczeblach i na każdym etapie procesu decyzyjnego. W tym celu oraz z myślą o długotrwałym oddziaływaniu tego roku należy rozważyć pomysły dotyczące wypracowania usystematyzowanych ram europejskiego dialogu obywatelskiego, wypracowania holistycznej koncepcji obywatelstwa i ustanowienia stałego urzędu specjalnego przedstawiciela ds. uczestnictwa obywateli w Unii Europejskiej, który będzie m.in. monitorował poglądy państwa i obywateli na temat ich zaangażowania i uczestnictwa oraz zdawał z tego sprawę, jak również formułował propozycje dalszych usprawnień.

Duże możliwości interaktywnej komunikacji oferują media internetowe, konieczne są jednak również bezpośrednie kontakty obywateli z decydentami.

Doskonałymi partnerami w organizowaniu tego rodzaju działań i inicjatyw zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym i lokalnym, są organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Powodzenie Europejskiego Roku Obywateli zależy w dużej mierze od roli państw członkowskich. W przygotowanie działań związanych z rokiem i ich wdrażanie powinny być zaangażowane wszystkie zainteresowane strony. Szczególną grupą docelową powinna być młodzież.

Rok bezpośrednio poprzedza wybory do Parlamentu Europejskiego, co podkreśla, jak ważne jest zwrócenie uwagi na prawa wyborcze. Nie wystarczy jednak, by obywatele mieli świadomość prawa do głosowania, powinni również być przekonani o tym, że ich głos ma jakiś wpływ na ich życie. Kampanie należy organizować wspólnie z Parlamentem Europejskim i europejskimi partiami politycznymi.

POPRAWKI

Komisja Spraw Konstytucyjnych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji

Punkt 1 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu ustanawia obywatelstwo Unii jako dodatkowe w

Poprawka

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu *o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*

stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. **Prawo obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest** również zapisane w art. 21 *Traktatu*.

(TFUE) ustanawia obywatelstwo Unii jako dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, **prawo do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach lokalnych w państwie członkowskim, w którym mają miejsce zamieszkania, na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa, prawo do korzystania na terytorium państwa trzeciego, w którym państwo członkowskie, którego są obywatelami, nie ma swojego przedstawicielstwa, z ochrony dyplomatycznej i konsularnej każdego z pozostałych państw członkowskich, na takich samych warunkach jak obywatele tego państw, prawo do kierowania petycji do Parlamentu Europejskiego, odwoływania się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz zwracania się do instytucji i organów doradczych Unii w jednym z języków Traktatów oraz otrzymywania odpowiedzi w tym samym języku. Prawa wynikające z obywatelstwa Unii są również zapisane w art. 21, 22, 23 i 24 *TFUE*.**

Poprawka 2

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 1 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1a) Art. 25 TFUE nakłada na Komisję obowiązek składania co trzy lata Parlamentowi Europejskiemu, Radzie

oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdania w sprawie stosowania postanowień TFUE dotyczących obywatelstwa Unii, dając następnie prawodawcom unijnym prawo do wzmocnienia lub uzupełnienia praw wymienionych w art. 20 ust. 2 TFUE.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 2 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(2) Wejście w życie traktatu lizbońskiego wzmacnia *status obywatelstwa* Unii Europejskiej oraz uzupełnia prawa z nim związane, w tym przez wprowadzenie *nowego prawa* inicjatywy obywatelskiej, która umożliwia jednemu milionowi obywateli, ze znacznej liczby państw członkowskich, wezwanie Komisji do przedstawienia projektu aktu prawnego w dziedzinach objętych zakresem kompetencji Unii.

Poprawka

(2) Wejście w życie traktatu lizbońskiego *znacząco* wzmacnia *obywatelstwo* Unii Europejskiej oraz uzupełnia prawa z nim związane, w tym przez wprowadzenie *nowych praw i instrumentów, w szczególności* inicjatywy obywatelskiej, która umożliwia jednemu milionowi obywateli, ze znacznej liczby państw członkowskich, wezwanie Komisji do przedstawienia projektu aktu prawnego w dziedzinach objętych zakresem kompetencji Unii. **Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej¹ inicjatywa obywatelska będzie mieć zastosowanie od dnia 1 kwietnia 2012 r.**

¹ Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 3 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W

Poprawka

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W

preambule Karty zapisano, że Unia, „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”. Rozdział V Karty ustanawia „prawa obywateli”, w tym, w jej art. 45, prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 3 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

preambule Karty zapisano, że Unia, „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”. Rozdział V Karty ustanawia „prawa obywateli”. **Wynika z tego, że istnieje ogólne założenie, iż nie można utracić obywatelstwa.**

Poprawka

(3a) Aktywne i uczestniczące obywatelstwo obejmuje również dostęp do dokumentów i informacji, przejrzystość, dobre rządy i dobrą administrację, demokratyczne uczestnictwo i przedstawicielstwo, wraz z podejmowaniem decyzji jak najbliżej obywateli, ich ochroną przed wszelkimi formami dyskryminacji oraz promowaniem równości i włączaniem grup mniejszościowych.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 3 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3b) Artykuł 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej przewiduje przystąpienie Unii do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC), a toczące się obecnie w tym celu negocjacje nie zostaną zakończone bez jednomyślnej decyzji Rady podjętej po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, a następnie aprobaty

*wszystkich państw członkowskich,
wyrażonej zgodnie z ich wymogami
konstytucyjnymi, i ratyfikacji przez
wszystkie państwa sygnatariuszy należące
do Rady Europy.*

Poprawka 7

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 4 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Zgodnie z powyższym w programie sztokholmskim stawia się obywateli w centrum polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Program sztokholmski koncentruje swoje działania na „budowaniu Europy obywateli”, **w tym poprzez zapewnienie pełnego wykonywania prawa obywateli do swobodnego przemieszczania się.**

Poprawka

(4) Zgodnie z powyższym w programie sztokholmskim stawia się obywateli w centrum polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Program sztokholmski koncentruje swoje działania na „budowaniu Europy obywateli”.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 5 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(5) W swojej „Rezolucji z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009) – kwestie instytucjonalne po wejściu w życie traktatu lizbońskiego” Parlament Europejski wezwał Komisję do uczynienia roku 2013 „europejskim rokiem obywatelstwa”, aby rozpocząć debatę nad obywatelstwem europejskim i aby informować obywateli **Unii** o przysługujących im prawach, w szczególności o nowych prawach wynikających z wejścia w życie traktatu

Poprawka

(5) W swojej „Rezolucji z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009) – kwestie instytucjonalne po wejściu w życie traktatu lizbońskiego” Parlament Europejski wezwał Komisję do uczynienia roku 2013 „europejskim rokiem obywatelstwa”, aby rozpocząć debatę nad obywatelstwem europejskim i aby informować obywateli **UE** o przysługujących im prawach, w szczególności o nowych prawach wynikających z wejścia w życie traktatu

lizbońskiego.

lizbońskiego.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 7 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników pomagają w szczególności zapobiegać skutkom zmian demograficznych na rynku pracy, jednocześnie zwiększając szanse na zatrudnienie i poprawiając konkurencyjność europejskiego przemysłu. Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja. Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do towarów i usług, lub prawa pasażerów i turystów. Ułatwianie swobodnego przemieszczania się *ma* zatem **potencjał zwiększający** możliwości obywateli do pełnego korzystania z jednolitego rynku, a jednocześnie jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego.

Poprawka

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników pomagają w szczególności zapobiegać skutkom zmian demograficznych na rynku pracy, jednocześnie zwiększając szanse na zatrudnienie i poprawiając konkurencyjność europejskiego przemysłu. Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja. Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do towarów i usług, lub prawa pasażerów, **rezydentów, studentów** i turystów. Ułatwianie swobodnego przemieszczania się **zwiększy** zatem możliwości obywateli do pełnego korzystania z jednolitego rynku, a jednocześnie jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Pomimo faktu, że **prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu** **jest** silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do

Poprawka

(9) Pomimo faktu, że **prawa związane z obywatelstwem Unii są** silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z **tych**

czynienia, gdy pragną skorzystać z *tego prawa* w praktyce. *Poza niepewnością co do korzyści wynikających z mobilności, obywatele UE uważają, że życie i praca w innym państwie członkowskim Unii wiążą się ze zbyt wieloma przeszkodami praktycznymi.*

praw w praktyce.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący decyzji

Punkt 10 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(10) W sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE za 2010 r. zatytułowanym „Usuwanie przeszkód w zakresie praw obywatelskich UE” Komisja zajęła się głównymi przeszkodami, jakie obywatele ciągle napotykaają w życiu codziennym, kiedy próbują korzystać z przysługujących im jako obywatelom Unii praw, zwłaszcza w sytuacjach o charakterze transgranicznym, i nakreśliła 25 konkretnych działań w celu usunięcia tych przeszkód. Jedną z przeszkód określoną w tym kontekście jest brak informacji. Komisja stwierdziła w tym sprawozdaniu, że z powodu braku wiedzy o przysługujących im prawach obywatele nie mogą z nich korzystać. Ogłosiła zamiar szerszego rozpowszechniania informacji na temat praw obywateli UE, w szczególności prawa do swobodnego przemieszczania się.

Poprawka

(10) W sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE za 2010 r. zatytułowanym „Usuwanie przeszkód w zakresie praw obywatelskich UE” Komisja zajęła się głównymi przeszkodami, jakie obywatele ciągle napotykaają w życiu codziennym, kiedy próbują korzystać z przysługujących im jako obywatelom Unii praw, zwłaszcza w sytuacjach o charakterze transgranicznym, i nakreśliła 25 konkretnych działań w celu usunięcia tych przeszkód. Jedną z przeszkód określoną w tym kontekście jest brak informacji. Komisja stwierdziła w tym sprawozdaniu, że z powodu braku wiedzy o przysługujących im prawach obywatele nie mogą z nich korzystać. Ogłosiła zamiar szerszego rozpowszechniania informacji na temat praw obywateli UE, w szczególności prawa do swobodnego przemieszczania się. ***W celu zwiększenia wiedzy informacje powinny być rozpowszechniane we wszystkich językach urzędowych Unii oraz skierowane do wszystkich obywateli i dostępne dla nich, również za pomocą narzędzi komunikacji cyfrowej i sieci społecznościowych.***

Poprawka 12

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(13) Obywatele Unii, którzy rozważają, czy skorzystać z tego prawa powinni być w szczególności informowani o przysługujących im prawach do nabycia lub zachowania praw do zabezpieczenia społecznego na mocy unijnych przepisów w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; przepisy te gwarantują obywatelom zachowanie ich praw do zabezpieczenia społecznego, nawet jeśli zdecydują się oni wyjechać poza granice swego kraju. Powinno się również informować ich o przysługującym im prawie do uznania ich kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych i obywatelskich, które stanowią część europejskich ram „Kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie”, i które mogą im pomóc w zdobyciu kwalifikacji potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im korzystanie z praw należnych im na mocy przepisów unijnych.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 15 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13) Obywatele Unii, którzy rozważają, czy skorzystać z tego prawa powinni być w szczególności informowani o przysługujących im prawach do nabycia lub zachowania praw do zabezpieczenia społecznego na mocy unijnych przepisów w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; przepisy te gwarantują obywatelom zachowanie ich praw do zabezpieczenia społecznego, nawet jeśli zdecydują się oni wyjechać poza granice swego kraju. Powinno się również informować ich o przysługującym im prawie do uznania ich kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych i obywatelskich, które stanowią część europejskich ram „Kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie”, i które mogą im pomóc w zdobyciu kwalifikacji potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im korzystanie z praw należnych im na mocy przepisów unijnych. ***Można wdrożyć szczególne działania w celu zwiększenia wiedzy o przysługujących im prawach do podjęcia wolontariatu, studiów za granicą, stażu w innym państwie członkowskim czy uczestnictwa w unijnych programach wymiany edukacyjnej.***

uwzględniana w jej wszystkich działaniach. W ramach Europejskiego Roku Obywateli w 2013 r. należy zachęcać osoby obu płci do aktywnego udziału w następnych wyborach do Parlamentu Europejskiego zarówno w roli wyborców, jak i kandydatów.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 15 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*(15b) **Możliwość bezpośredniego zaangażowania się obywateli europejskich w działalność europejskich partii politycznych przez przyjęcie wspólnego systemu prawnego w istotny sposób przyczyni się do ich aktywnego udziału w życiu publicznym Unii.***

Poprawka 15

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 16 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(16) Wiedza **obywateli** o indywidualnych korzyściach wynikających z **tych** praw oraz korzyściach dla społeczeństwa **może** również przyczynić się do większego poczucia przynależności do Unii i zaangażowania w realizację jej celów.

(16) Wiedza o indywidualnych korzyściach wynikających z praw **obywateli** oraz korzyściach dla społeczeństwa, **a także czynne zaangażowanie obywateli w życie demokratyczne Unii mogą** również przyczynić się do większego poczucia przynależności do Unii i zaangażowania w realizację jej celów.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 16 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(16a) Należy zachęcać do debaty transgranicznej w ramach UE, zwłaszcza w odniesieniu do inicjatywy obywatelskiej.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 16 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(16b) Szczególną grupą docelową Europejskiego Roku Obywateli powinna być młodzież. Szkoły odgrywają szczególnie ważną rolę, proponując edukację obywatelską dotyczącą Unii.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 17 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r. będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw związanych z obywatelstwem Unii, a tym samym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie korzystania z **prawa do swobodnego przemieszczania się**.

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r. będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw **i obowiązków** związanych z obywatelstwem Unii, a tym samym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie korzystania z **tych praw**.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 19 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(19) Informowanie o prawach obywateli, w tym o prawach wyborczych przysługujących im w państwie członkowskim zamieszkania, ma również duże znaczenie w obliczu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. Wpływ takich działań informacyjnych zostanie spotęgowany przez ścisłą koordynację i wykorzystanie synergii z odpowiednimi działaniami realizowanymi przez inne instytucje UE, w szczególności Parlament Europejski oraz państwa członkowskie w ramach przygotowań do wyborów.

Poprawka

(19) Informowanie o prawach obywateli, w tym o prawach wyborczych przysługujących im w państwie członkowskim zamieszkania, ma również duże znaczenie w obliczu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. Wpływ takich działań informacyjnych zostanie spotęgowany przez ścisłą koordynację i wykorzystanie synergii z odpowiednimi działaniami realizowanymi przez inne instytucje UE, w szczególności Parlament Europejski **europeskie partie polityczne i fundacje** oraz państwa członkowskie w ramach przygotowań do wyborów.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 21 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(21a) Wszystkie inicjatywy podjęte w celach i w ramach obchodzenia Europejskiego Roku powinny przynosić korzyści zarówno obywatelom Unii, jak i instytucjom i organom Unii, zwiększając w ten sposób wzajemne zrozumienie i współpracę.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 25 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(25) Finansowanie przez Unię innych

Poprawka

(25) Finansowanie przez Unię innych

działań niż działania finansowane z budżetu Europejskiego Roku może odbywać się w ramach istniejących unijnych programów lub funduszy strukturalnych, **w szczególności w ramach programów** „Europa dla obywateli” oraz „Prawa podstawowe i obywatelstwo”,

działań niż działania finansowane z budżetu Europejskiego Roku może odbywać się w ramach istniejących unijnych programów lub funduszy strukturalnych, **takich jak program** „Europa dla obywateli”, **program** „*Uczenie się przez całe życie*”, **program** „*Młodzież w działaniu*” oraz **program** „Prawa podstawowe i obywatelstwo”.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 2

Tekst proponowany przez Komisję

Ogólnym celem Europejskiego Roku jest zwiększenie świadomości **na temat** praw wynikających z posiadania obywatelstwa Unii, aby pomóc obywatelom w pełni korzystać z ich **prawa** do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. W tym kontekście głównym zadaniem realizowanym podczas Europejskiego Roku jest zapewnianie możliwości aktywności obywatelskiej oraz dostępu do praw obywatelom mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż państwo pochodzenia, studentom, pracownikom, konsumentom oraz dostawcom towarów i usług w całej Unii.

Szczegółowe cele Europejskiego Roku to:

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o **przysługującym** im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, o gwarantowanych im prawach w **sytuacjach transgranicznych**, w tym

Poprawka

Ogólnym celem Europejskiego Roku jest zwiększenie świadomości **i wspieranie uczestnictwa obywateli w odniesieniu do** praw **i obowiązków** wynikających z posiadania obywatelstwa Unii, aby pomóc obywatelom w pełni korzystać z ich **praw, między innymi praw** do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. W tym kontekście głównym zadaniem realizowanym podczas Europejskiego Roku jest zapewnianie możliwości aktywności obywatelskiej oraz dostępu do praw **politycznych, socjalnych i gospodarczych** obywatelom **Unii, nawet obywatelom** mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż państwo pochodzenia, studentom, pracownikom, konsumentom oraz dostawcom towarów i usług w całej Unii.

Szczegółowe cele Europejskiego Roku to:

zwiększenie wiedzy obywateli Unii o **przysługujących** im **prawach, w tym o** prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, o gwarantowanych im prawach **i**

prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii;

– informowanie obywateli Unii o tym, w jaki sposób mogą oni rzeczywiście skorzystać z praw i polityki UE, mieszkając w innym państwie członkowskim, a także stymulowanie ich aktywnego udziału w forach obywatelskich dotyczących polityki i zagadnień unijnych;

– pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału *prawa do swobodnego przemieszczania się, jako niezbywalnego aspektu* obywatelstwa Unii, w szczególności w zakresie wzmacniania spójności społecznej oraz wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami Unii, a także umacniania więzi między obywatelami a Unią.

nakładanych na nich obowiązkach, w szczególności nowych prawach wynikających z traktatu lizbońskiego, w tym prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii, między innymi poprzez inicjatywę obywatelską, oraz zwiększenie zdolności obywateli do korzystania z tych praw;

– wzmocnienie i stymulowanie aktywnego i uczestniczącego obywatelstwa na wszystkich szczeblach i na każdym etapie procesu decyzyjnego;

– wypracowanie usystematyzowanych ram europejskiego dialogu obywatelskiego oraz zorganizowanie forów obywatelskich dotyczących polityki i zagadnień unijnych;

– pobudzanie *długofalowej* debaty na temat *znaczenia*, wpływu i potencjału *wszystkich aspektów* obywatelstwa Unii, w szczególności w zakresie wzmacniania spójności społecznej oraz wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami Unii, a także umacniania więzi między obywatelami a Unią;

– umocnienie i rozszerzenie zakresu praw obywatelskich przez zakończenie procesu przystąpienia Unii do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Środki, jakie mają zostać podjęte do

Poprawka

1. Środki, jakie mają zostać podjęte do

realizacji celów wymienionych w art. 2, mogą obejmować następujące inicjatywy realizowane na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym lub lokalnym w związku z celami Europejskiego Roku:

– kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, skierowane do ogółu społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców;

– wymiana informacji, doświadczeń oraz dobrych praktyk pomiędzy organami administracji krajowej, regionalnej i lokalnej oraz innymi organizacjami;

– konferencje oraz wydarzenia informujące o znaczeniu prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu i korzyściach z niego płynących oraz propagujące debatę na ten temat, a także informujące o prawach obywateli jako obywateli Unii;

– wykorzystanie istniejących wielojęzycznych narzędzi demokracji uczestniczącej, **aby zachęcić** obywateli do działań służących uzyskiwaniu konkretnych korzyści wynikających z ich praw oraz, bardziej ogólnie, do osiągnięcia celów Europejskiego Roku;

– wzmocnienie roli i widoczności

realizacji celów wymienionych w art. 2, mogą obejmować następujące inicjatywy realizowane na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym lub lokalnym w związku z celami Europejskiego Roku:

– kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, skierowane do ogółu społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców, **które dają również obywatelom możliwość wyrażenia poglądów**;

– wymiana informacji, doświadczeń oraz dobrych praktyk pomiędzy organami administracji krajowej, regionalnej i lokalnej oraz innymi organizacjami;

– konferencje oraz wydarzenia **z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, w tym instytucji unijnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, z uwzględnieniem organizacji reprezentujących osoby słabsze, partnerów społecznych, organów administracji krajowej, regionalnej i lokalnej oraz instytucji oświatowych**, informujące o znaczeniu prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu i korzyściach z niego płynących oraz propagujące debatę na ten temat, a także informujące o prawach **i obowiązkach** obywateli jako obywateli Unii;

– wykorzystanie istniejących **oraz wypracowanie nowych** wielojęzycznych narzędzi demokracji uczestniczącej, **w tym narzędzi internetowych, tak aby stworzyć przestrzeń, w której obywatele mogą wyrazić swoje opinie, dyskutować oraz poruszać kwestie europejskie, i w ten sposób promować deliberatywne i uczestniczące obywatelstwo oraz zachęcać** obywateli do działań służących uzyskiwaniu konkretnych korzyści wynikających z ich praw oraz, bardziej ogólnie, do osiągnięcia celów Europejskiego Roku;

– wzmocnienie roli i widoczności

wielojęzycznych portali internetowych Europe Direct i „Twoja Europa” jako kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji na temat praw obywateli UE;

– wzmocnienie roli i widoczności narzędzi rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, aby umożliwić obywatelom Unii powszechniejsze z nich korzystanie i obronę ich praw.

wielojęzycznej sieci Europe Direct i *portalu internetowego* „Twoja Europa” jako kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji na temat praw obywateli UE, *w szczególności dzięki większemu wykorzystaniu narzędzi komunikacji cyfrowej oraz sieci społecznościowych;*

– wzmocnienie roli i widoczności narzędzi rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, aby umożliwić obywatelom Unii powszechniejsze z nich korzystanie i obronę ich praw,

– inne inicjatywy, takie jak konkursy na pracę pisemną, szkoły letnie, opracowanie planów działania i przewodników czy też forum on-line.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 4 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja ściśle współpracuje z państwami członkowskimi oraz organami i stowarzyszeniami reprezentującymi interesy lokalne i regionalne, w szczególności z Komitetem Regionów.

Poprawka

Komisja ściśle współpracuje z państwami członkowskimi, **Parlamentem Europejskim** oraz organami i stowarzyszeniami reprezentującymi interesy lokalne i regionalne, w szczególności z Komitetem Regionów.

PROCEDURE

Tytuł	Europejski Rok Obywateli (2013)	
Odsyłacze	COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD)	
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 13.9.2011	
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFCO 13.9.2011	
Sprawozdawca(y) Data powołania	Gerald Häfner 5.10.2011	
Rozpatrzenie w komisji	26.1.2012	28.2.2012
Data przyjęcia	20.3.2012	
Wynik głosowania końcowego	+: 19 -: 4 0: 0	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Indrek Tarand, Rafał Trzaskowski, Manfred Weber, Luis Yáñez-Barnuevo García	
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Zuzana Brzobohatá, György Schöpflin, Alexandra Thein, Rainer Wieland	

22.3.2012

OPINIA KOMISJI PETYCJI

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Obywateli (2013)
(COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Nikolaos Salavrakos

PA_Legam

POPRAWKI

Komisja Petycji zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji Odniesienie 1

Tekst proponowany przez Komisję

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności *jego* art. **21** ust. 2,

Poprawka

uwzględniając Traktat o *Unii Europejskiej i Traktat o* funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności art. **20** ust. 2 *TFUE*,

Poprawka 2

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 1 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu **ustanawia** obywatelstwo Unii jako dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. Prawo obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest również zapisane w art. 21 Traktatu.

Poprawka

(1) Artykuł 20 ust. 1 Traktatu *o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)* **i art. 9 Traktatu o Unii Europejskiej ustanawiają** obywatelstwo Unii jako dodatkowe w stosunku do obywatelstwa krajowego poszczególnych państw członkowskich, stanowiąc, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. W drugim ustępie art. 20 określone zostało, że obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach, oraz że mają, między innymi, prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. Prawo obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest również zapisane w art. 21 Traktatu.

Poprawka 3

**Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 1 a preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1a) W art. 20 przyznaje się również obywatelom Unii prawo do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach lokalnych, prawo do korzystania z ochrony dyplomatycznej każdego z państw członkowskich na terytorium państwa trzeciego, w którym państwo członkowskie, którego są obywatelami, nie ma swojego przedstawicielstwa.

Poprawka 4

**Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 1 b preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(1b) Obywatele oraz reprezentujące ich organizacje stanowią centralny element funkcjonowania Unii zgodnie z art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej, w których podkreślono znaczenie wszystkich aspektów demokracji uczestniczącej.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 2 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(2) Wejście w życie traktatu lizbońskiego wzmacnia status obywatelstwa Unii Europejskiej oraz uzupełnia prawa z nim związane, w tym przez wprowadzenie nowego prawa inicjatywy obywatelskiej, która umożliwia jednemu milionowi obywateli, **ze znacznej liczby** państw członkowskich, wezwanie Komisji do przedstawienia projektu aktu prawnego w dziedzinach objętych zakresem kompetencji Unii.

Poprawka

(2) Wejście w życie traktatu lizbońskiego wzmacnia status obywatelstwa Unii Europejskiej oraz uzupełnia prawa z nim związane, w tym przez wprowadzenie nowego prawa inicjatywy obywatelskiej, która umożliwia **co najmniej** jednemu milionowi obywateli, **z przynajmniej jednej czwartej** państw członkowskich, wezwanie Komisji do przedstawienia projektu aktu prawnego w dziedzinach objętych zakresem kompetencji Unii.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 2 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2a) Każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w jednym z państw członkowskich powinna mieć możliwość korzystania w dowolnym czasie z przysługującego jej prawa kierowania – indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami – petycji do Parlamentu Europejskiego na mocy art. 227 TFUE.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 2 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2b) Każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w jednym z państw członkowskich ma prawo kierowania petycji do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w przypadkach niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów, urzędów lub agencji Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 2 c preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2c) Karta praw podstawowych Unii Europejskiej stanowi, że każdy może zwrócić się pisemnie do instytucji Unii w jednym z języków Traktatów i musi otrzymać odpowiedź w tym samym języku.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 3 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W preambule Karty zapisano, że Unia, „poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”.

(3) Prawa wynikające z obywatelstwa Unii zostały włączone do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W preambule Karty zapisano, że Unia „**jest zbudowana na niepodzielnych, powszechnych wartościach godności osoby ludzkiej, wolności, równości i solidarności**” i „poprzez ustanowienie

Rozdział V Karty ustanawia „prawa obywateli”, w tym, w jej art. 45, prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

obywatelstwa Unii oraz stworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stawia jednostkę w centrum swych działań”. Rozdział V Karty ustanawia „prawa obywateli”, w tym, w jej art. 45, prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich. ***Prawo to należy zatem bez dalszej zwłoki zagwarantować obywatelom Rumunii i Bułgarii.***

Poprawka 10

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 4 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Zgodnie z powyższym w programie sztokholmskim stawia się obywateli w centrum polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Program sztokholmski koncentruje swoje działania na „budowaniu Europy obywateli”, w tym poprzez zapewnienie pełnego wykonywania prawa obywateli do swobodnego przemieszczania się.

Poprawka

(4) Zgodnie z powyższym w programie sztokholmskim stawia się obywateli w centrum polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Program sztokholmski koncentruje swoje działania na „budowaniu Europy obywateli”, w tym poprzez zapewnienie pełnego wykonywania prawa obywateli do swobodnego przemieszczania się, ***a także przyczynia się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” z uwagi na to, że ułatwianie swobodnego przemieszczania się i mobilności pracowników stanowi ważny sposób łagodzenia konsekwencji zmian demograficznych dla rynku pracy oraz zwiększania zdolności obywateli do zatrudnienia i konkurencyjności europejskich sektorów przemysłu.***

Poprawka 11

Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 6 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6a) Wolność myśli, wypowiedzi i informacji oraz różnorodność i niezależność środków masowego przekazu to podstawowe zasady wykonywania praw obywatelskich.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 7 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników pomagają w szczególności zapobiegać skutkom zmian demograficznych na rynku pracy, jednocześnie zwiększając szanse na zatrudnienie i poprawiając konkurencyjność europejskiego przemysłu. Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja. Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do towarów i usług, lub prawa pasażerów i turystów. Ułatwianie swobodnego przemieszczania się ma zatem potencjał zwiększający możliwości obywateli do pełnego korzystania z jednolitego rynku, a jednocześnie jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego.

(7) Swobodne przemieszczanie się i mobilność pracowników pomagają w szczególności zapobiegać skutkom zmian demograficznych na rynku pracy, jednocześnie zwiększając szanse na zatrudnienie i poprawiając konkurencyjność europejskiego przemysłu. ***Ponadto na tle obecnej niepokojąco wysokiej liczby bezrobotnych w niektórych państwach członkowskich umożliwiają one ponowne zrównanie popytu na siłę roboczą i jej podaży, a w ten sposób przyczyniają się do złagodzenia sytuacji na europejskim rynku pracy.*** Swobodne przemieszczanie się umożliwia jednocześnie obywatelom korzystanie z szeregu praw, które przyznaje im prawo unijne lub korzystaniu z których sprzyja. Wśród tych praw znajdują się prawo konsumentów, w zakresie dostępu do towarów i usług, lub prawa pasażerów i turystów. Ułatwianie swobodnego przemieszczania się ma zatem potencjał zwiększający możliwości obywateli do pełnego korzystania z jednolitego rynku, a jednocześnie jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 8 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(8) Prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich jest wysoko cenione przez obywateli Unii jako główne prawo indywidualne wynikające z obywatelstwa Unii. Jako takie, wskazuje ono na lepsze zrozumienie wartości integracji europejskiej i wspiera uczestnictwo obywateli w kształtowaniu Unii Europejskiej. Obywatele, którzy podróżują do innych państw członkowskich lub osiadają w nich, stają się świadomi szerokiego zakresu praw, gwarantowanych im na mocy przepisów UE w sytuacjach o charakterze transgranicznym oraz korzystają z nich. Korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu nadaje praktyczny wymiar obywatelstwu Unii.

Poprawka

(8) Prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, **między innymi w celu podejmowania pracy lub nauki**, jest wysoko cenione przez obywateli Unii jako główne prawo indywidualne wynikające z obywatelstwa Unii. Jako takie, wskazuje ono na lepsze zrozumienie wartości integracji europejskiej i wspiera uczestnictwo obywateli w kształtowaniu Unii Europejskiej. Obywatele, którzy podróżują do innych państw członkowskich lub osiadają w nich, stają się świadomi szerokiego zakresu praw, gwarantowanych im na mocy przepisów UE w sytuacjach o charakterze transgranicznym oraz korzystają z nich. Korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu nadaje praktyczny wymiar obywatelstwu Unii.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Pomimo faktu, że prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z tego prawa w praktyce. Poza niepewnością co do korzyści wynikających z mobilności, obywatele UE **uważają, że życie i praca w innym państwie członkowskim Unii wiązą**

Poprawka

(9) Pomimo faktu, że prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu jest silnie umocowane w pierwotnym prawie unijnym i w znacznym stopniu rozwinięte w prawie wtórnym, nadal istnieją rozbieżności między obowiązującymi przepisami, a rzeczywistością, z jaką obywatele mają do czynienia, gdy pragną skorzystać z tego prawa w praktyce. Poza niepewnością co do korzyści wynikających z mobilności, obywatele UE **napotykają zbyt wiele nieuzasadnionych przeszkód praktycznych**

się ze zbyt wieloma przeszkodami praktycznymi.

związanych z życiem, a w szczególności z pracą w innym państwie członkowskim Unii.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 9 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9a) Mobilność studentów jest zdecydowanie wspierana, między innymi dzięki programowi Erasmus. Istnieją jednak nadal przeszkody, wynikające zwłaszcza z braków we wzajemnym uznawaniu dyplomów i kwalifikacji.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 11 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11) Jako że prawo do swobodnego przemieszczania się znacznie poprawia jakość życia obywateli, konieczne jest, aby informacje o istnieniu tego prawa **i o warunkach korzystania z niego** były dostępne jak najszerszemu gronu osób. Wysiłki na rzecz rozpowszechniania informacji powinny być podejmowane w całej Unii, gdyż potencjalnymi beneficjentami tego prawa są wszyscy jej obywatele.

(11) Jako że prawo do swobodnego przemieszczania się znacznie poprawia jakość życia obywateli, konieczne jest, aby informacje o istnieniu tego prawa, **którego wykonywanie obejmuje również obowiązki obywateli (np. zaświadczenie o legalnym zatrudnieniu po trzech miesiącach pobytu)**, były dostępne jak najszerszemu gronu osób. Wysiłki na rzecz rozpowszechniania informacji powinny być podejmowane w całej Unii, gdyż potencjalnymi beneficjentami tego prawa są wszyscy jej obywatele.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(13) Obywatele Unii, którzy rozważają, czy skorzystać z tego prawa powinni być w szczególności informowani o przysługujących im prawach do nabycia lub zachowania praw do zabezpieczenia społecznego na mocy unijnych przepisów w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; przepisy te gwarantują obywatelom zachowanie ich praw do zabezpieczenia społecznego, nawet jeśli zdecydują się oni wyjechać poza granice swego kraju. Powinno się również informować ich o przysługującym im prawie do uznania ich kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych i obywatelskich, które stanowią część europejskich ram „Kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie”, i które mogą im pomóc w zdobyciu kwalifikacji potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im korzystanie z praw należnych im na mocy przepisów unijnych.

Poprawka 18

**Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 13 a preambuły (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13) Obywatele Unii, którzy rozważają, czy skorzystać z tego prawa powinni być w szczególności informowani o przysługujących im prawach do nabycia lub zachowania praw do zabezpieczenia społecznego na mocy unijnych przepisów w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; przepisy te gwarantują obywatelom zachowanie ich praw do zabezpieczenia społecznego, nawet jeśli zdecydują się oni wyjechać poza granice swego kraju. Powinno się również informować ich o przysługującym im prawie do uznania ich kwalifikacji zawodowych *i akademickich* oraz kompetencji społecznych i obywatelskich, które stanowią część europejskich ram „Kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie”, i które mogą im pomóc w zdobyciu kwalifikacji potrzebnych do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim i umożliwić im korzystanie *w pełnym zakresie* z praw należnych im na mocy przepisów unijnych.

Poprawka

(13a) Obywatele Unii, zwłaszcza potencjalni pracownicy niestacjonarni w regionach transgranicznych, powinni być informowani o Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej, gdzie mogą uzyskać informacje o Europejskich Służbach Zatrudnienia (sieć EURES) i ich celach.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 13 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13b) Obywatele Unii powinni być również informowani o europejskim portalu „e-Sprawiedliwość”, dzięki któremu można w 22 językach uzyskać informacje na temat systemów wymiaru sprawiedliwości oraz łatwiejszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości na terenie całej Unii.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 14 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14) W tym kontekście należy również lepiej informować obywateli o prawach przysługujących im jako pasażerom wszystkich środków transportu na terenie całej Unii Europejskiej i ich prawach konsumenta za granicą. Jeśli będą mieli pewność, że ich prawa konsumentów są skutecznie chronione, ich wkład w pełen rozwój ogólnoeuropejskiego rynku towarów i usług będzie większy i lepiej z niego skorzystają. W tym samym duchu, obywatele powinni być lepiej poinformowani o przepisach w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, tak aby mieli świadomość tego, że ich zdrowie oraz ich prawa chronione są w całej Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do zagrożeń lub ryzyka, z którymi nie są w stanie poradzić sobie jako jednostki. Byłoby również istotne, aby poszerzyć ich wiedzę o prawach do transgranicznej opieki zdrowotnej, tak aby mogli w pełni korzystać z bezpiecznej i dobrej jakościowo opieki zdrowotnej w całej Europie.

(14) W tym kontekście należy również lepiej informować obywateli o prawach przysługujących im jako pasażerom wszystkich środków transportu na terenie całej Unii Europejskiej i ich prawach konsumenta za granicą. Jeśli będą mieli pewność, że ich prawa konsumentów są skutecznie chronione ***oraz że mają pełny dostęp do tanich i nieskomplikowanych procedur rozstrzygania sporów (np. w przypadku zakupów przez internet)***, ich wkład w pełen rozwój ogólnoeuropejskiego rynku towarów i usług będzie większy i lepiej z niego skorzystają. W tym samym duchu, obywatele powinni być lepiej poinformowani o przepisach w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, tak aby mieli świadomość tego, że ich zdrowie oraz ich prawa chronione są w całej Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do zagrożeń lub ryzyka, z którymi nie są w stanie poradzić sobie jako jednostki. Byłoby również istotne, aby poszerzyć ich wiedzę o prawach do transgranicznej opieki

zdrowotnej, tak aby mogli w pełni korzystać z bezpiecznej i dobrej jakościowo opieki zdrowotnej w całej Europie. *W związku z tym należy też zwrócić uwagę na ogromny potencjał e-zdrowia i telemedycyny nie tylko w zakresie uproszczenia transgranicznej opieki zdrowotnej, lecz również poprawy jakości i zwiększenia efektywności krajowych usług medycznych.*

Poprawka 21

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 16 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Wiedza obywateli o indywidualnych korzyściach wynikających z tych praw oraz korzyściach dla społeczeństwa może również przyczynić się do większego poczucia przynależności do Unii i zaangażowania w realizację jej celów.

Poprawka

(16) Wiedza obywateli o indywidualnych korzyściach wynikających z tych praw oraz korzyściach dla społeczeństwa może również przyczynić się do większego poczucia przynależności do Unii i zaangażowania w realizację jej celów. *Komisja powinna także w większym stopniu angażować przedstawicieli władz lokalnych, regionalnych i krajowych oraz społeczeństwa obywatelskiego i środków masowego przekazu w umożliwianie obywatelom lepszego zrozumienia wpływu polityki europejskiej na politykę krajową i lokalną. W związku z tym w kampaniach informacyjnych prowadzonych w ramach Europejskiego Roku należy również w pełni informować o wartości dodanej tego typu praw i w ten sposób dopilnować, aby wszyscy obywatele UE byli w pełni świadomi swojego unijnego obywatelstwa.*

Poprawka 22

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 17 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r. będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw związanych z obywatelstwem Unii, **a tym samym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się.**

Poprawka

(17) Europejski Rok Obywateli w 2013 r. będzie bardzo dobrą okazją do podniesienia świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie praw związanych z obywatelstwem Unii, **do określenia i usunięcia przeszkód utrudniających pełne korzystanie z tych praw oraz do dążenia, by ułatwić korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się, w szczególności przez zapewnienie uczestnictwa przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. W związku z tym oraz w celu zapewnienia lepszego przepływu informacji do obywateli środki masowego przekazu we wszystkich państwach członkowskich powinny szeroko i skutecznie informować na temat Unii.**

Poprawka 23

Wniosek dotyczący decyzji Punkt 21 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(21a) W kontekście planowanego Europejskiego Roku Obywateli (2013) należy również przedsięwziąć stosowne środki mające na celu zapobieganie wszelkim formom nietolerancji, dyskryminacji, upokarzania i ksenofobii oraz potępienie tego rodzaju zachowań, na które są narażeni obywatele korzystający z prawa do swobodnego przemieszczania się, podróżujący, osiedlający się i pracujący na terytorium Unii.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 22 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(22) Główna odpowiedzialność za podnoszenie świadomości obywateli w odniesieniu do ich praw jako obywateli Unii spoczywa na państwach członkowskich; *działania* na szczeblu unijnym uzupełniają działania krajowe w tym zakresie, na co zwrócono uwagę w deklaracji politycznej „Partnerski proces komunikowania na temat Europy”, podpisanej w dniu 22 października 2008 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję.

Poprawka

(22) Główna odpowiedzialność za podnoszenie świadomości obywateli w odniesieniu do ich praw jako obywateli Unii spoczywa na państwach członkowskich. ***Powinny one w pełnym zakresie realizować swoje zobowiązania i ponosić odpowiedzialność za wspólną Europę. Obejmuje to intensywny przepływ dodatkowych informacji oraz ukierunkowane informowanie o działalności wszystkich instytucji UE.*** *Działania* na szczeblu unijnym uzupełniają działania krajowe, ***regionalne i lokalne*** w tym zakresie, na co zwrócono uwagę w deklaracji politycznej „Partnerski proces komunikowania na temat Europy”, podpisanej w dniu 22 października 2008 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 25 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(25) Finansowanie przez Unię innych działań niż działania finansowane z budżetu Europejskiego Roku może odbywać się w ramach istniejących unijnych programów lub funduszy strukturalnych, w szczególności w ramach programów „Europa dla obywateli” oraz „Prawa podstawowe i obywatelstwo”,

Poprawka

(25) Finansowanie przez Unię innych działań niż działania finansowane z budżetu Europejskiego Roku może odbywać się w ramach istniejących unijnych programów lub funduszy strukturalnych, w szczególności w ramach programów „Europa dla obywateli”, „Prawa podstawowe i obywatelstwo”, ***programu Erasmus*** oraz ***inicjatywy Mobilna młodzież.***

Poprawka 26

Wniosek dotyczący decyzji
Punkt 25 a preambuły (nowy)

(25a) Dokładna ocena wyników działań przedsięwziętych w ramach Europejskiego Roku Obywateli jest podstawowym warunkiem powodzenia przyszłych europejskich lat. Celem musi być kompleksowa ocena realizacji oraz konkretnych skutków Europejskiego Roku, która w niektórych przypadkach uwzględnia dodatkowo porównywalne wskaźniki ilościowe (np. liczbę osób, do których dotarły poszczególne środki).

Poprawka 27

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 2 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Ogólnym celem Europejskiego Roku jest ***zwiększenie świadomości na temat praw wynikających z posiadania obywatelstwa Unii, aby pomóc obywatelom w pełni korzystać z ich*** prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium ***państw członkowskich***. W tym kontekście głównym zadaniem realizowanym podczas Europejskiego Roku jest zapewnianie możliwości aktywności obywatelskiej oraz dostępu do praw obywatelom mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż państwo pochodzenia, studentom, pracownikom, konsumentom oraz dostawcom towarów i usług w całej Unii.

Poprawka

Ogólnym celem Europejskiego Roku jest ***ułatwienie obywatelom Unii korzystania z przysługujących im*** praw, ***a w szczególności*** prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium ***Unii***. W tym kontekście głównym zadaniem realizowanym podczas Europejskiego Roku jest zapewnianie możliwości aktywności obywatelskiej oraz dostępu do praw obywatelom ***europejskim*** mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż państwo pochodzenia, studentom, pracownikom, konsumentom oraz dostawcom towarów i usług w całej Unii. ***Pozwoli on tym samym uwidocznić konkretne korzyści płynące z obywatelstwa europejskiego dla poszczególnych obywateli oraz znaczenie ich udziału w realizacji europejskiego projektu, a także pośrednio umożliwi zwiększenie poczucia przynależności Europejczyków do Unii Europejskiej. Europejski Rok służy osiągnięciu celu politycznego Komisji, jakim jest traktowanie obywatela jako podmiotu***

agendy politycznej Unii Europejskiej i nadanie praktycznego wymiaru Unii w życiu codziennym obywateli przez urzeczywistnienie przysługujących im praw.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret pierwsze

Tekst proponowany przez Komisję

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o *przysługującym im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, o* gwarantowanych im prawach w sytuacjach transgranicznych, w tym prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii;

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o gwarantowanych im prawach w sytuacjach transgranicznych, w tym prawie do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii;

(Zob. poprawka do tiret trzeciego).

Poprawka 29

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret pierwsze a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– *zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do głosowania w wyborach lokalnych i europejskich w państwie członkowskim, w którym mają miejsce zamieszkania;*

Poprawka 30

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– informowanie obywateli Unii o tym, w

– informowanie obywateli Unii o tym, w

jaki sposób mogą oni rzeczywiście skorzystać z praw i polityki UE, mieszkając w innym państwie członkowskim, a także stymulowanie ich aktywnego udziału w forach obywatelskich dotyczących polityki i zagadnień unijnych;

jaki sposób mogą oni rzeczywiście skorzystać z praw i polityki UE, mieszkając w innym państwie członkowskim, a także stymulowanie ich aktywnego udziału w forach obywatelskich dotyczących polityki i zagadnień unijnych, **a także zwrócenie ich uwagi na utrzymujące się nadal przeszkody w korzystaniu z tych praw oraz na warunki, jakie należy spełnić, by z nich korzystać;**

Poprawka 31

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– opracowanie lepszej sieci źródeł informacji i sprawnej komunikacji, w tym interaktywnych narzędzi, oraz udzielanie we wszystkich językach Unii informacji na temat polityki przyjmowanej na szczeblu unijnym oraz jej wpływu na życie prywatne i zawodowe ludzi;

Poprawka 32

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret drugie b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– wspieranie aktywnego udziału obywateli Unii w forach obywatelskich dotyczących polityki i zagadnień związanych z Unią;

Poprawka 33

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału prawa do swobodnego przemieszczania się, jako niezbywalnego

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do swobodnego przemieszczania się i zamieszkania na

aspektu obywatelstwa Unii, w szczególności w zakresie wzmacniania spójności społecznej oraz wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami Unii, a także umacniania więzi między obywatelami a Unią.

terytorium Unii Europejskiej oraz, bardziej ogólnie, pobudzanie debaty na temat wpływu i potencjału prawa do swobodnego przemieszczania się, jako niezbywalnego aspektu obywatelstwa Unii, w szczególności w zakresie wzmacniania spójności społecznej oraz wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami Unii, a także umacniania więzi między obywatelami a Unią;

Poprawka 34

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o prawach dostępu do edukacji, programów socjalnych i opieki zdrowotnej, przysługujących im na mocy prawa unijnego w takim samym zakresie jak obywatelom państwa członkowskiego, w którym mają miejsce zamieszkania;

Poprawka 35

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii i władz o stosownych środkach mających na celu zapobieganie wszelkim formom nietolerancji, dyskryminacji, upokarzania i ksenofobii oraz potępienie tego rodzaju zachowań, na jakie są narażeni obywatele korzystający z prawa do swobodnego przemieszczania się, podróżujący, osiedlający się i pracujący na terytorium Unii; zachęcanie do ochrony praw podstawowych, wolności i europejskich wartości oraz zwalczanie wszelkich form ekstremizmu, a ze strony Komisji

Europejskiej, pełniącej funkcję „strażniczki Traktatów”, podejmowanie działań w przypadkach, gdy takie zachowania występują w celu zapobiegania podziałowi obywateli europejskich na dwie kategorie;

Poprawka 36

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie c (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– uświadamianie faktu, że status obywatela UE jest korzystny nie tylko dla osób, które opuściły swoje państwo pochodzenia, lecz że prawa wynikające z obywatelstwa UE stanowią również konkretną wartość dodaną w życiu codziennym każdego obywatela Unii na terenie jego własnego kraju;

Poprawka 37

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie d (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do podjęcia inicjatywy obywatelskiej na mocy art. 11 ust. 4 TUE;

Poprawka 38

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie e (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do korzystania z ochrony dyplomatycznej każdego z

państw członkowskich na terytorium państwa trzeciego, w którym państwo członkowskie, którego są obywatelami, nie ma swojego przedstawicielstwa;

Poprawka 39

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 2 – ustęp 2 – tiret trzecie f (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– zwiększenie wiedzy obywateli Unii o przysługującym im prawie do pracy w innym państwie członkowskim oraz propagowanie tego prawa przez współpracę ze wszystkimi odnośnymi zainteresowanymi podmiotami na szczeblu europejskim i krajowym;

Poprawka 40

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 - ustęp 1 - tiret pierwsze

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie *na rzecz podnoszenia świadomości społecznej*, skierowane do *ogółu* społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców;

– kampanie informacyjne, edukacyjne oraz kampanie *uświadamiające* skierowane do społeczeństwa i bardziej konkretnych odbiorców, *organizowane przy udziale organów lokalnych, regionalnych i krajowych oraz społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych i obywatelskich;*

Poprawka 41

Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret piąte

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– wzmocnienie roli i widoczności wielojęzycznych portali internetowych Europe Direct i „Twoja Europa” jako

– wzmocnienie roli i widoczności *sieci informacyjnych fizycznie dostępnych w państwach członkowskich oraz*

kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji na temat praw obywateli UE;

wielojęzycznych portali internetowych Europe Direct, **EURES** i „Twoja Europa” jako kluczowych elementów „pojedynczego punktu kontaktowego” systemu informacji na temat praw obywateli UE;

Poprawka 42

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste

Tekst proponowany przez Komisję

– wzmocnienie roli i widoczności narzędzi rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, aby umożliwić obywatelom Unii powszechniejsze z nich korzystanie i obronę ich praw.

Poprawka

– wzmocnienie roli i widoczności narzędzi **i organów** rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, **a także Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich**, aby umożliwić obywatelom Unii powszechniejsze z nich korzystanie i obronę ich praw **na mocy prawa Unii**.

Poprawka 43

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– **lepsze udzielanie informacji na temat praw obywateli i prawa do składania petycji, w szczególności za pośrednictwem biur informacyjnych Parlamentu Europejskiego w państwach członkowskich oraz sieci krajowych rzeczników praw obywatelskich.**

Poprawka 44

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 3 – ustęp 1 – tiret szóste b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– **aktywne wspieranie kompleksowych i obiektywnych relacji medialnych ze strony**

państw członkowskich.

Poprawka 45

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 4 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***Komisja ściśle współpracuje z
Parlamentem Europejskim w celu
skoordynowania wspólnych działań na
rzecz propagowania Europejskiego Roku
Obywateli.***

Poprawka 46

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 4 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja zwołuje spotkania przedstawicieli europejskich organizacji lub organów działających w dziedzinie obrony praw obywateli oraz *zainteresowanymi stronami*, aby wspierały one Komisję w realizacji Europejskiego Roku na szczeblu unijnym.

Komisja zwołuje spotkania przedstawicieli europejskich organizacji ***społeczeństwa obywatelskiego*** lub organów działających w dziedzinie obrony praw obywateli oraz *innych zainteresowanych stron, takich jak europejscy partnerzy społeczni*, aby wspierały one ***na przykład*** Komisję w realizacji Europejskiego Roku na szczeblu unijnym. ***Organizuje ona również seminaria i inne imprezy oraz kampanie medialne we wszystkich państwach członkowskich celem zapewnienia lepszego przepływu informacji do wszystkich obywateli.***

Poprawka 47

Wniosek dotyczący decyzji Artykuł 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Budżet

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na działania mające się odbyć w ramach Europejskiego Roku Obywateli 2013 wynosi 5 mln EUR.

Poprawka 48

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik – część B – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Nie przewiduje się inicjatyw współfinansowanych.

Do współfinansowania działań w ramach Europejskiego Roku Obywateli mogłyby zostać wykorzystane inne programy unijne, takie jak „Europa dla obywateli” oraz „Prawa podstawowe i obywatelstwo”.

(Zob. poprawka do art. 5 ust. 2).

PROCEDURA

Tytuł	Europejski Rok Obywateli (2013)
Odsyłacze	COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 13.9.2011
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	PETI 13.9.2011
Sprawozdawca(y) Data powołania	Nikolaos Salavrakos 3.10.2011
Data przyjęcia	19.3.2012
Wynik głosowania końcowego	+: 21 –: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken, Elena Băsescu, Heinz K. Becker, Victor Boştinaru, Philippe Boulland, Simon Busuttil, Giles Chichester, Carlos José Iturgaiz Angulo, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Miguel Angel Martínez Martínez, Erminia Mazzoni, Judith A. Merkies, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Zoltán Bagó, Kinga Göncz, Gerald Häfner, Norica Nicolai, Cristian Dan Preda
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Mario Pirillo

PROCEDURA

Tytuł	Europejski Rok Obywateli (2013)			
Odsyłacze	COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD)			
Data przedstawienia w PE	11.8.2011			
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 13.9.2011			
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 13.9.2011	CULT 13.9.2011	AFCO 13.9.2011	PETI 13.9.2011
Sprawozdawca(y) Data powołania	Antigoni Papadopoulou 11.10.2011			
Rozpatrzenie w komisji	17.10.2011	9.2.2012	28.2.2012	8.5.2012
	3.9.2012			
Data przyjęcia	3.9.2012			
Wynik głosowania końcowego	+: –: 0:	45 2 2		
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Philipp Albrecht, Edit Bauer, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Ioan Enciu, Frank Engel, Monika Flašíková Beňová, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Anthea McIntyre, Louis Michel, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Rui Tavares, Nils Torvalds, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Auke Zijlstra			
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Anna Maria Corazza Bildt, Cornelis de Jong, Evelyne Gebhardt, Monika Hohlmeier, Franziska Keller, Marian-Jean Marinescu, Antonio Masip Hidalgo, Jan Mulder, Raúl Romeva i Rueda, Marie-Christine Vergiat, Glenis Willmott			
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Ádám Kósa, Justas Vincas Paleckis, Iuliu Winkler			
Data złożenia	21.9.2012			